

BÉKÉSCSABA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

BEFEKTETÉS ÖSZTÖNZÉSI STRATÉGIÁJA

2015.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Földrajzi elhelyezkedés, infrastruktúra
 2. Régiós alapadatok
 - 2.1. Békéscsaba és vonzáskörzete
 - 2.2. Békéscsaba, mint régió- és szolgáltatóközpont
 - 2.3. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztési programok
 3. Munkaerő-piaci adatok
 4. Békéscsaba humánerőforrás fejlesztési rendszere
 - 4.1. Az oktatási rendszer bemutatása
 - 4.2. Általános iskolai oktatás
 - 4.3. Középfokú oktatás
 - 4.4. A szakképzés városi struktúrája
 - 4.5. Idegen nyelv oktatás
 - 4.6. Felsőoktatás
 5. Üzleti, befektetői környezet bemutatása
 - 5.1. A helyi adórendszer
 - 5.2. Ösztöndíjrendszer és életkezdési támogatás
 - 5.3. Munkáltatói képzési támogatások
 - 5.4. Vállalkozásfejlesztési támogatások
 - 5.5. Lakhatás biztosítása
 - 5.6. Gazdaságfejlesztést segítő önkormányzati háttértevékenység
 6. Életminőség
 - 6.1. Nevelés, oktatás, egészségügy
 - 6.2. Turizmus, szabadidő
 7. A Békéscsabán működő legjelentősebb vállalatok bemutatása
 8. A gazdasági stratégia célrendszere
 - 8.1. Gazdasági alapcélok meghatározása
 - 8.2. Békéscsaba gazdasági szerkezete
 - 8.3. A helyi vállalkozások támogatását segítő önkormányzati intézkedések
 9. Versenyelőnyök meghatározása, miért Békéscsaba?
 10. A befektetés ösztönzés szempontjából fontos területek
- Összegzés

1. Földrajzi elhelyezkedés, infrastruktúra

Békéscsaba megyeszékhely, megyei jogú város, Békés megye és a régió gazdasági – földrajzi központja és székhelye. 193,93 km² alapterületével és több mint 60.000 állandó lakosával Magyarországon középvárosnak, európai szinten kisvárosnak tekinthető. A város Magyarország dél-keleti részén Budapesttől mintegy 210 kilométerre, Szegedtől 95 kilométerre, Debrecentől 130 kilométerre, míg a romániai Aradtól alig 60 kilométerre fekszik.

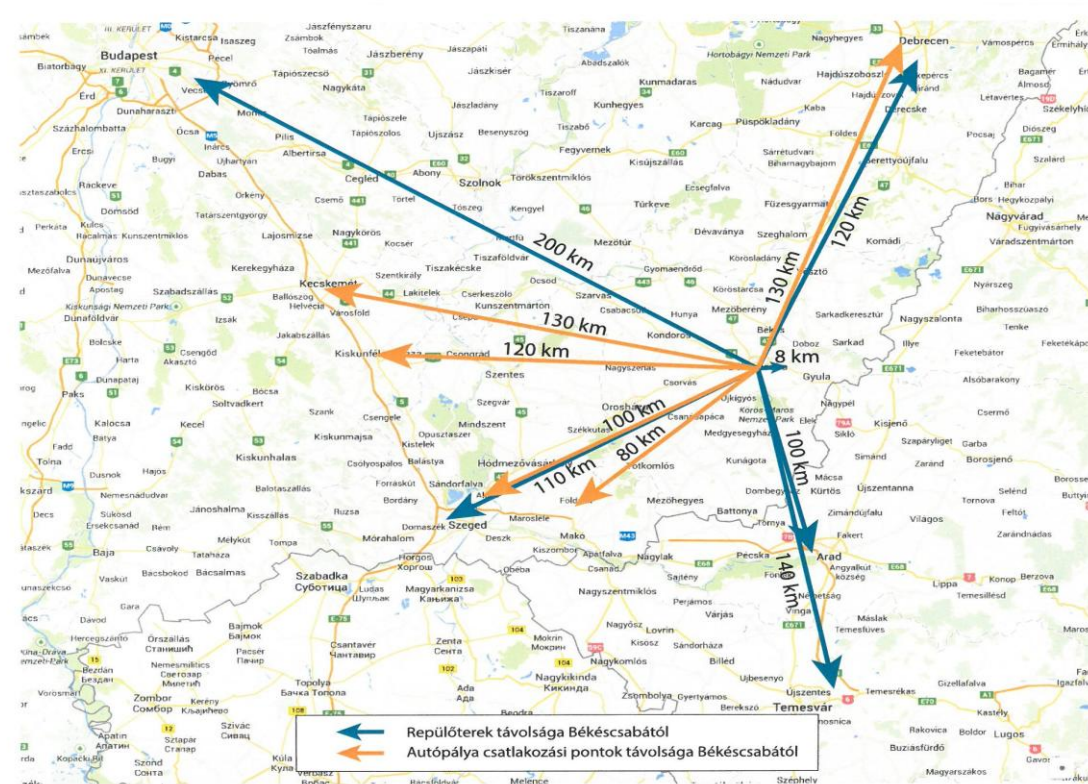
Békéscsaba megközelíthetősége közlekedés-földrajzi szempontból jónak mondható, a város elérhető közúton, vasúton és rendelkezik egy 50 – 60 fős repülőgépek fogadására alkalmas, szilárd burkolatú kifutópályával ellátott regionális repülőtérrel is. A város földrajzi elérhetősége az elkövetkező időszakban komoly fejlődés előtt áll, mind a közúti, mind a vasúti infrastruktúra javulni fog az elkövetkező időszakban.

A 1010/2015 (I. 20.) Kormányhatározat szerint a kormány a Kecskemétig vezető M5-ös autópálya folytatásaként megvalósítani tervezi az M8 és az M44 gyorsforgalmi út Kecskemét (M5) – Nagykőrös – Békéscsaba szakaszát a központi költségvetés forrásaira támaszkodva 2020. december 31-ig. A hosszú távú ütemterv szerint 2016-ig épülne meg a 46,6 km-es Kunszentmárton - Kondoros szakasz, majd 2020-ig a 18,3 km hosszú Kondoros - Békéscsaba szakasz. A tervek szerint az autópályát 2/3 részben 2 x 1, 1/3 részben pedig 2 x 2 sávos lesz. A Békéscsabától a román határig terjedő szakaszra jelenleg készülnek a fejlesztési tervek.

Békéscsaba régiós szinten fontos közúti és vasúti közlekedési csomópontként funkcionált és funkcionál még ma is. Itt találkozik a 44-es (Budapest – Kecskemét – Békéscsaba – Gyula) és a Szegedet Debrecennel összekötő, nagy tranzitforgalmat lebonyolító 47-es főút. Itt keresztezi továbbá egymást a Budapest – Szolnok – Békéscsaba – Arad – Temesvár – Thessaloniki 120-as számú nemzetközi vasúti fővonal és a Nagyváradi – Szegedi vasútvonal. Békéscsabát érinti az Európai Unió Kohéziós Alapja által támogatott vasútfejlesztési program, amely a vasúti pályák és az állomások korszerűsítését foglalja magába. A vasúti korridor korszerűsítése 2005-ben kezdődött, ennek keretében új sínparók kerülnek lefektetésre, alul- és felüljárók, valamint magasperonok épülnek, korszerűsítik a biztosítóberendezéseket, valamint központi forgalomirányítást vezetnek be. A beruházásoknak köszönhetően megépül a második vágánypár, az alkalmazható sebesség pedig 160 km/óra-ra nő, így a város vasúton kevesebb mint 2 óra alatt lesz elérhető Budapestről.

Békéscsaba komplex vasúti infrastruktúrája is jelentős fejlődésen megy keresztül, megújul az állomás, korszerűsödnek a kiszolgáló létesítmények, ennek következtében jelentősen javulnak a személy- és teherszállítás feltételei. A város európai szintű vasúti infrastruktúrát kap 2015. végére, ezáltal meghatározó logisztikai központként is funkcionálhat a jövőben.

A magyar-román határtól 14 km-re fekszik a város repülőtere. A Békéscsaba és Gyula között elhelyezkedő reptér Békés megye egyetlen szilárd burkolatú kifutópályával és előterekkel, guruló utakkal, valamint modern fénytechnikával rendelkező regionális jellegű kereskedelmi repülőtere. A légi közlekedés a helyi vállalkozások számára is új lehetőségeket teremthet. A repülőtér 50 - 60 utaslétszámú gépek számára fogadóképes. Parkolásra egyidejűleg 3 kisgép és 1 nagygép számára van lehetőség. A repülőtér komoly fejlesztési potenciállal bír, amely beruházások révén a régió logisztikai bázisaként is funkcionálhat a jövőben.

2. Régiós alapadatok

2.1. Békéscsaba és vonzáskörzete

A kedvező közlekedési infrastruktúra megteremtése és az ehhez kapcsolódóan kialakuló gazdasági centrum szerep emelte Békéscsabát a XX. század első harmadában a megyeközponti funkcióba, majd 1950. óta megyeszékhelyi rangra.

Békéscsaba megyeszékhely szerepének, illetve gazdasági súlyának és regionális közlekedési csomópont jellegének köszönhetően bizonyos funkciókat illetően az egész megyére, valamint a dél-alföldi régióra kiterjeszti vonzását.

Békéscsaba a Dél-alföldi régió 3. legnépesebb városa, lakónépessége 2014. január 1-jén 60.571 fő volt. A lakosság közel 60 %-a a 18 – 60 év közötti korosztályhoz tartozik. A lakóépületek száma nőtt az elmúlt időszakban, a komfortfokozatuk pedig jelentősen javult a lakosok komfortnövelő beruházásainak következtében.

Békéscsaba agglomerációjába a töle 30 km-es távolságban található települések tartoznak. Békéscsaba szoros kulturális, gazdasági, kommunális és szolgáltatási kapcsolatban áll a vonzáskörzetéhez tartozó településekkel, amelyeknek lakói különböző szolgáltatások igénybe vevőiként, munkaerőként és vásárlóerőként jelennek meg a városban.

Agglomerációs éves településstatisztikai adatok 2013.

		Mutatók	
Időszak	Település	A település területe (km²)	Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) (fő)
2013. év	Békés	127,23	19.676
	Békéscsaba	193,93	60.571
	Csanádapáca	51,3	2.563
	Csorvás	90,18	4.920
	Doboz	54,47	4.172
	Elek	54,91	4.797
	Gyula	255,8	30.865
	Kétegyháza	50,49	3.622
	Kondoros	81,84	5.057
	Mezőberény	118,53	10.532
	Sarkad	125,57	10.009
	Szabadkígyós	45,56	2.475
	Újkígyós	54,92	5.160

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

Mint a számok is mutatják, Békéscsaba agglomerációjába közel 165.000 ember tartozik, akik komoly vásárlóerőt jelenthetnek és munkaerőként is megjelenhetnek a foglalkoztatási piacon.

A megyeszékhelynek a térségre gyakorolt vonzó hatását elsősorban a munkahelyek, az oktatás, ezen belül is a középiskolai oktatás és a kereskedelemi, valamint közlekedési funkciók adják.

A város a foglalkoztatás terén is térségi központi szerepkörrel rendelkezik, a Békéscsabán regisztrált kis- és középvállalkozás mellett országosan, sőt nemzetközileg elismert cégek is megtalálhatóak a városban (pl.: Mondi Békéscsaba Kft., Marzek Kner Packaging Kft., Csaba Metál Zrt., Linamar Hungary Nyrt., Tondach Magyarország Zrt, Frühwald Kft., Hirschmann Kft., Budapest Bank Zrt.,).

Békéscsabának a munkaerő-piaci szerepkör mellett 18 szakképző valamint 1 felsőoktatási intézményével kiemelt jelentősége van az oktatásban is.

2.2. Békéscsaba, mint régió- és szolgáltatóközpont

Megyei jogú városi címet az 1990. évi LXV. törvény alapján – kérésükre – azok a városok kaphattak, melyek lakosságszáma meghaladta az 50.000 főt. 2006. július 11. óta Magyarországon 23 megyei jogú város van, a 18 megyeszékhely mellett további öt város Dunaújváros, Érd, Hódmezővásárhely, Nagykanizsa és Sopron kapott ilyen címet. Budapest Pest megye székhelye, egyben az ország fővárosa, nem tartozik a megyei jogú városok közé.

A megyei jogú városok szerepét hazánkban az határozza meg, ami egyrészt a nagyobb városok sajátos szabályozásával jár, másrészt a környék településeivel és az ott élő lakossággal kapcsolatos feladatokból adódik.

Békéscsaba Megyei Jogú Város olyan önkormányzattal rendelkezik, amely abban különbözik más városoktól, hogy területükön a megyei önkormányzat feladat- és hatásköreit is gyakorolhatják. A feladatkör felöleli a magasabb szintű közszolgáltatásokat is (pl. oktatás, kultúra, könyvtár, kórház, szociális és gyermekvédelmi feladatok). Az önkormányzati rendszer jelenlegi átalakítása során, a feladatmegosztás új típusú rendszerében továbbra is fontos szerepet kapnak a megyei jogú városok, így Békéscsaba is.

Békéscsabának kiemelkedő regionális gazdasági és társadalmi szerepe van, és egyben a közigazgatás központja is a térségben.

Békéscsaba közlekedési központ, járási igazságszolgáltatási centrum, a gazdasági élet (ipar, kereskedelem) központja, centruma a térségi felsőoktatásnak, az egészségügyi szakellátásnak, a tudományos, kulturális, művészeti életnek és a sportnak is. A Békéscsaba által nyújtott szolgáltatások és fenntartott intézmények révén alapjaiban meghatározza nemcsak a saját közigazgatási területén élők, hanem az agglomerációban lakók életét is.

Békéscsaba a régió pénzügyi és szolgáltatói központja is egyben. A városban található a munkaügyi központ, a regionális képzőközpont, a kereskedelmi és iparkamara megyei székhelye, a Békés Megyei Kormányhivatal, az adóhivatal megyei központja, valamint a különböző közigazgatási szervek térségi irányítóegységei, amelyek a hatósági ügyintézésben játszanak komoly szerepet. Békéscsabán vannak a közművállalatok, valamint a közszolgáltatók megyei központjai is, amelyek tovább erősítik a város térségi vezető szerepét. A város célja az egyablakos hatósági ügyintézés továbbfejlesztése és erősítése, fontos, hogy minden itt működő vállalkozás gyorsan és zökkenőmentesen tudja intézni hivatali ügyeit.

2006. óta Békéscsabán működik a Budapest Bank közel 800 főt foglalkoztató bankműveleti központja, amely széles körű háttértámogatást nyújt a helyi vállalkozások pénzügyi, gazdasági és pénzügyi folyamataihoz, szerepe országos viszonylatban is kiemelkedő.

Békéscsaba regionális és térségi szerepe minden tekintetben elvitathatatlan, szerepe várhatóan erősödni fog a jövőben a megvalósuló fejlesztések következtében.

2.3. Gazdaság- és vállalkozásfejlesztési programok

A gazdaságösztönző programok nagy számban jelentek meg a térségben és Békéscsabán egyaránt, elsősorban a mikro-, kis- és középvállalkozások élénkítését célba véve. 2011-től napjainkig számos olyan felhívás íródott ki és támogatás került kiosztásra, amely a vállalkozások technológiai fejlesztésére, telephelybővítésre, innovációs eredményeik hasznosítására, vállalati folyamatmenedzsmentjük és elektronikus kereskedelmük kiépítésére, piacorientált K+F-ek támogatására, piaci megjelenésük erősítésére sarkallta a gazdasági szereplőket és ezáltal munkahely-teremtési szándékukat, lehetőségeiket segítette elő. Az elmúlt időszakban fejlesztési és foglalkoztatási programjaik megvalósítása érdekében több mint 50 békéscsabai vállalkozás részesült költségvetési és az európai uniós forrásokban, a támogatási összegek 1 és 500 millió forint között mozogtak.

Békéscsaba a Környezet és Energia Operatív Program forrásaiból lehetőséget kapott szennyvízelvezetési- és tisztítási, energetikahatékonsági, megújuló energiahasznosítási, kármentesítési és ivóvíz javító beruházások megkezdésére és elvégzésére.

A Dél-Alföldi Operatív Program keretein belül az előző támogatási időszakban jellemzően ipar-, infrastrukturális és turisztikai fejlesztési céllal nyertek és vettek igénybe Európai Unió támogatást a helyi szervezetek és az Önkormányzat.

Telephely-fejlesztési pályázat az elmúlt három évben 12 db volt a városban, amelyek támogatási összege közel 661.000.000 forintot tett ki. A megvalósult projektnek köszönhetően sor került többek között csarnoképítésre, munkahelyteremtésre, megújuló energia-hasznosító berendezések elhelyezésére, kiegészítő infrastrukturális beruházásokra (út, közművek) valamint technológiai korszerűsítésre is. A megvalósult beruházások erősítették a vállalatok piaci státuszát és hozzáadott érték növelést értek el. Békéscsaba városában az elmúlt három évben infrastrukturális és üzleti célú (ipartelepítés) fejlesztések is megjelentek.

Az operatív programból megvalósult többek között 400 millió forint értékben az önkormányzati tulajdonú belterületi utak, valamint a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastrukturális fejlesztése és kapacitásának bővítése is. A legjelentősebb fejlesztési területe a Dél-Alföldi Operatív Programnak turisztika, mely pályázatokból 10 db kapott támogatást az elmúlt 3 évben, mindösszesen 2.427.299.717,- Ft támogatási összeggel. Tematikáját tekintve megjelennek a szálláshely- és a szálláshelyekhez kapcsolódó szolgáltatásfejlesztések, a hagyományörzésre vonatkozó turisztikai attrakciók és a szezontól független turisztikai szolgáltatások. Mind támogatási összegét, mind jelentőségét tekintve kiemelkedő projekt a CsabaPark, több mint 1 milliárd forintnyi támogatással. Békéscsaba idegenforgalmát a gasztronómiai hagyományokra, a híres Csabai Kolbászra, illetve a Csabai Kolbászfesztiválra lehet legjobban építeni. A megvalósult beruházás célja, hogy infrastrukturális fejlesztéssel és marketing tevékenységgel egy olyan egész évben látogatható fesztivál és rendezvényközpontot hozzon létre, amelynek területén

a településre látogató turistáknak, az érdeklődőknek lehetőséget biztosít arra, hogy a gasztronómiai programokon ételekben élő hagyományok átadásán túlmenően a kísérő programok keretében megismerjék a természetes és épített környezetet, a műemlékeket, valamint a régmúlt idők életvitelét.

Egy külön támogatási szakasz a Békés megyei és a Békéscsabán megjelenő társadalmi megújulást szolgáló programokat jelenti. A kistérség és a város azonos célokért küzd az oktatás, a képzés, a munkahely-teremtési lehetőségek, a foglalkoztatásban elhelyezkedés és integráció területén.

A TÁMOP konstrukció az elmúlt három évben 106 db támogatott projektet hozott Békéscsabának. Ezek nagyrészt a civil szervezetek, az Önkormányzat, a mikro-, kis- és középvállalkozások, központi költségvetési szervek, alapítványok pályázását tették lehetővé.

Összefoglalásképp elmondható, hogy az utóbbi négy évben több látványos, városképformáló, és számos kevésbé szembetűnő, ám nagyon fontos beruházás valósult meg Békéscsabán. A legfontosabb, hogy 2007-2013-ben, a megyei jogú városok között, az egy főre jutó, nyertes uniós pályázatok tekintetében, országosan az előkelő második helyen szerepel Békéscsaba.

A 2014-2020-as uniós tervezési ciklusban Békéscsaba 13,23 milliárd forint értékben valósíthat meg beruházásokat, ezek jelentős előrelépést fognak eredményezni a városfejlesztés, a gazdaság, az oktatás, az intézményrendszer és az életminőség terén is.

3. Munkaerő-piaci adatok

Békés megyében az alkalmazottak havi bruttó átlagkeresete 2014. IV. negyedévében 174.826 forint, a nettó átlagkereset 114.511 forint volt. Ezek az értékek 4,4 %-os növekedést jelentenek az előző évi adatokhoz képest, azonban az országos átlagtól még így is jelentős mértékben, mintegy 35 %-kal elmaradnak. Ez az adat a 19 megyei jogú várost, valamint a fővárost Budapestet figyelembe véve, a harmadik legalacsonyabb mutató. Az országos bruttó átlagkereset 237.736 forint, míg a nettó átlagkereset 155.711 forint volt 2014. utolsó negyedévében Magyarországon. A legmagasabb a bruttó átlagbér Budapesten, ennek nagysága 305.438 forint, amely 200.062 forint nettó bért jelent a munkavállalók számára. Magyarországon a bruttó bért terhelő munkaadói költségvetési járulékok átlagos nagysága 28 %.

Békéscsaba különböző intézkedésekkel támogatni kívánja a munkaadókat, hogy hosszú távon és nagyobb mértékben legyen lehetőségük a munkabérek emelésére, a városnak a munkaerő magas fokú, széleskörű képzettségével és a termelékenységével kell a befektetőket vonzania.

A jövedelmi helyzet javulásával az életszínvonal is nagymértékben javul. Az Európai Unióban az egy főre jutó GDP alapján számítják az egyes régiók közötti fejlettség-különbséget, amely végső soron az életszínvonal-eltérést is jelképezi. Magyarországi viszonylatban Békés megye kedvezőtlen helyet foglal el az egy főre jutó bruttó hazai termék tekintetében.

Időszak	Terület	Bruttó hazai termék (GDP) (millió Ft)	Egy főre jutó GDP (1.000 Ft)
2010. év	Mindösszesen terület	26.946.030	2.695
	Békés megye	548.357	1.506
2011. év	Mindösszesen terület	28.035.033	2.811
	Békés megye	579.302	1.610
2012. év	Mindösszesen terület	28.548.800	2.878
	Békés megye	589.744	1.634
2013. év	Mindösszesen terület	29.846.000	3.017
	Békés megye	615.543	1.709
2014. év	Mindösszesen terület	31.891.000	3.226
	Békés megye	652.475	1.813

Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

Az aktív korú lakosság képzettsége nagyon jelentősen javult az elmúlt időszakban. (maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül városi szinten 18,6 %-ról 9 %-ra csökkent. A felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éven felüli városi népességben 14,5 %-ról 21,7 %-ra nőtt.) Ez elsősorban annak köszönhető, hogy a munkaerőpiacot elhagyók helyére lépők lényegesen jobb képzettséggel rendelkeztek.

Békéscsabán 2015. márciusában 3.664 álláskeresőt tartottak nyilván. Békéscsabán a nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népesség 10-%-át teszik ki, az országos átlag 10,4 %.

Az álláskeresők jelentős része szakmunkás (1.079 fő, 29,4 %) és középfokú végzettségű (1.346 fő, 36,7 %). Az álláskereső diplomások aránya az összes álláskeresőhöz viszonyítva csekély (262 fő, 7,15 %). Korcsoportonkénti megoszlásban a Békéscsabán regisztrált álláskeresők zöme (2.080 fő, 56,7 %) a 25 - 50 éves korcsoportot képviseli. Az álláskeresők nemenkénti eloszlása alapján megállapítható, hogy a nők között kicsit több az álláskereső a városban (a 3.664 főből 1.872 nő).

A Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Békéscsabán található, ez rendkívül nagy előnyt jelent a helyi munkáltatóknak. A munkaügyi központ rendkívül széleskörű tapasztalattal rendelkezik hazai és nemzetközi pályázatok lebonyolításában. Az elmúlt évek során számos pályázatban működött közre főpályázóként, illetve támogatott partnerként a szakképzés, pályaválasztás, hátrányos helyzetű célcsoportok helyzetének javítása, vállalkozások helyzetének elősegítése és a foglalkoztatási helyzet javítása területén. A munkaügyi központ nagyon sok

támogatott képzést bonyolít le, az így foglalkoztatott munkaerő esetében lehetőség van bér- és járuléktámogatás igénybevételére is. Új munkahelyek teremtése esetén a munkaügyi központ a kiválasztás és a szükséges képzés során minden segítséget megad a munkáltatóknak, így lehetőség nyílik a későbbiekben a foglalkoztatási támogatások igénybe vételére.

4. Békéscsaba humánerőforrás fejlesztési rendszere

A Békéscsabára települni szándékozó befektetők, vállalatok számára elsőrendű fontosságú a városban működő oktatási és képzési rendszer. Alapvető célkitűzés, hogy a városban működő intézmények akár nappali rendszerű iskolai szakképzésben, akár felnőttoktatásban, felnőttképzésben minél jobb szakmai és infrastrukturális háttérrel legyenek képesek kielégíteni az egyes vállalkozások által elvárt munkaerő képzési igényeit.

4.1. Az oktatási rendszer bemutatása

A helyi oktatási és képzési rendszer folyamatosan igazodik a XXI. század követelményeihez és a Békéscsabán a termelési, kereskedelmi és szolgáltatási szektorban működő cégek igényeihez. Békéscsaba a régió oktatási központja, hiszen a városban elérhető az alap-, a közép- és a felsőfokú oktatás is, széles palettán mozgó, folyamatosan fejlődő képzési rendszer szolgálja a városban dolgozó vállalkozások érdekeit. A közoktatási - köznevelési feladatok ellátása a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: Köznev. tv.) foglaltak szerint történik. A megyei jogú városok kötelezettsége ezen kívül számos egyéb feladatra is kiterjed. A közoktatás - köznevelés helyzetére számos tényező gyakorol jelentős hatást, az egyik ilyen a szabályozási környezet. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát 2013. január 1-jétől Békéscsaba Megyei Jogú Városban lévő nevelési-oktatási intézmények közül az általános iskolák, gimnáziumok és kollégiumok állami fenntartásba kerültek, működtetésüket a települési önkormányzat vállalta a Békéscsabai Intézményellátó Központ létrehozásával, az intézmények fenntartója a KLIK (Klebsberg Intézményfenntartó Központ), az oktatásért felelős miniszter irányítása alatt működő országos központi hivatal, amely feladatait országos illetékességgel látja el. Fontos változás volt, hogy állami fenntartású és működtetésű intézményekké alakultak 2013. január 1-jétől a szakképző intézmények is. Ettől az időponttól a fenntartói jogokat – a köznevelési intézmény létesítése, gazdálkodási jogköre, átszervezése, megszüntetése, tevékenységi körének módosítása, a köznevelési intézmény vezetőjének megbízása, kinevezése, a megbízás visszavonása, a jogviszony megszüntetésének joga kivételével – a KLIK gyakorolja. A Köznev. tv. 83. § (3) bekezdése alapján az új fenntartónak a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt ki kell kérnie a működtető önkormányzat véleményét. A települési önkormányzat elemi érdeke az új fenntartóval történő jó együttműködés kialakítása, amely az államosítás óta eltelt időben fokozatosan nyerte el kereteit. A KLIK Békéscsabai Tankerülete Békés megye területén látja el a megyeközponti tankerületi

feladatokat. A köznevelés teljes vertikuma megtalálható az illetékességi körébe tartozó intézmények által ellátott alapfeladatokban.

4.2. Általános iskolai oktatás

Békéscsaba városában az általános iskolás korú tanulók iskoláztatásában 8 önkormányzati, 2 egyházi (katolikus, evangélikus) és 1 országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézmény vesz részt. Utóbbi az Országos Szlovák Önkormányzat fenntartásában működik. Az iskolák nyitottan fordultak az újként jelentkező kezdeményezésekre, így alakult ki az a minőségi oktatásfejlesztéssel együtt járó tartalmi fejlesztés, amit folyamatos szolgáltatásbővítéssel tudott a város napjainkig is fenntartani. Az általános iskolákban fontos változás volt, hogy 2013. szeptember 1-jétől a Köznevelési tv. 27. § (2) bekezdése szerint az általános iskolában a nevelés-oktatást úgy kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak. Fontos fejlesztési terület e tevékenység minél színesebb, szakszerűbb, a gyerekek fejlesztéséhez és érdeklődéséhez igazodó megszervezése, a nagy egységben a sokszínűség megtartásával. Több területen is jó az együttműködés az állami és a nem önkormányzati fenntartású általános iskolák között.

Jelenleg is működő általános iskolai szolgáltatások a városban:

- két tanítási nyelvű oktatás angol és magyar nyelven
- valamennyi iskolában intenzív idegen nyelvoktatás
- logopédiai osztályok beszéd fogyatékos gyermekek számára
- mozgássérült gyerekek integrált oktatása
- autisták képzésének megszervezése az Esély Pedagógiai Központban - óvoda-iskola átmenet program
- alapfokú művészeti oktatás tánc- és zeneművészeti ágban
- a békéscsabai tornászok speciális szervezésű oktatása
- gyermekek szorgalmi időn kívüli ellátása a nyári napközis tábor és a balatonszárszói gyermeküdülő fenntartásával és működtetésével a szülők tehermentesítésének érdekében
- tömeg- versenysport lehetőségek széles körű biztosítása csapat- és egyéni sportágakban

Ezek a speciális, országos szinten is megoldatlan, tényleges igényen alapuló ellátások is vonzóvá teszik az alapfokú oktatási rendszert a békéscsabai és környékbeli lakosok számára.

4.3. Középfokú oktatás

A középfokú oktatásban az intézményrendszer képzési forma szerinti átalakulása figyelhető meg, iskolaválasztáskor az érettségit nyújtó képzések felé tolódott el a hangsúly. A szülők és tanulók sokszor nem veszik figyelembe a gyermek képességeit, így a szakközépiskolákban és gimnáziumokban jelentős a lemorzsolódás a 9-10. évfolyamon. Ezek a tanulók későbbiekben

többször a szakképző iskolákban jelennek meg, ezért is fontos feladat a pályaaorientációs tevékenység erősítése, átalakítása.

A pályaaorientáció erősítése érdekében pályaválasztási támogatási rendszer működik Békéscsabán. Ezt kiegészítendő valamennyi intézmény jelentős figyelmet fordít a képzések gyakorlatban történő bemutatására. (Évente megyei pályaválasztási bemutató, intézményi nyílt napok, pályaválasztási bemutatók, tájékoztatók az általános iskolákban). A pályaaorientációs rendszert tovább kell működtetni és folytatni kell e tevékenység erősítését, esetleges átalakítását is szükséges átgondolni az alapfokú képzéssel a kapcsolatot a pályaválasztás fejlesztése érdekében.

A különböző oktatási formában meghirdetett és betöltött tanulói helyek aránya a szakiskolák tekintetében a legalacsonyabb. Ahhoz, hogy a szakiskolai képzés népszerűbb legyen a középfokú iskolákba jelentkezők körében, objektív és széles körű információnyújtás szükséges a munkaerő-piaci relevanciával rendelkező szakképzéssel kapcsolatban. Mindenképpen szükség van az érettségire adó középfokú intézmények kapacitásának optimalizálására is.

A lezárt intézményi átalakítások után kialakult az intézményi struktúra, amely 9 középfokú intézményt foglal magában. A középiskolák az eszközparkjukat folyamatosan bővítették. A bővítések, fejlesztések fedezetét egyrészt az intézmények által nyert pályázatok, másrészt a központi költségvetés által eszközfejlesztésre rendelkezésre álló normatív támogatás biztosította. Ennek következtében a szaktantermek, tantermek felszereltsége javult.

Egy iskolában alapfokú oktatással, egyben pedig alapfokú művészetoktatással egészül ki a középfokú képzés. A középiskolák közül 3-ban gimnáziumi és 6 intézményben szakközépiskolai (műszaki, kereskedelmi, közgazdasági, faipari, gépészeti, számítástechnikai, művészeti) képzés folyik. Az előbbieken kívül egy evangélikus egyházi (8 és 4 osztályos gimnáziumi képzés valamint művészeti szakközépiskola), egy szlovák nemzetiségi (4 osztályos gimnáziumi képzés) és számos nem önkormányzat által fenntartott intézményben (érettségire épülő szakképzés) folyik középfokú képzés.

A szakképzés és a gazdaság fejlesztése szempontjából is fontos lehetőség a Békéscsaba és térsége területén található állami fenntartású szakképző intézmények tanműhelyeinek vagy a tanműhelyek egy részének átalakítása inkubátorházzá, ahová a helyi érdekeltségű gazdasági szereplők be tudnak kapcsolódni, ezzel is a duális képzéshez igazodva, elősegítve a fiatalok képzését. A szakképző intézményekben működő inkubátorházak és az önkormányzatok által létrehozott és működtetett inkubátorházak együttműködésével, a fiatalok képzésének teljes folyamatát segíteni lehet, ezzel is elősegítve a térség gazdasági felzárkózását.

Kiemelten kezelt területek – minden intézménytípusra

– Alapkészségek kialakítása, kompetenciák fejlesztése:

Kiemelt fontosságú terület a tanulók sikeres munkaerő-piaci beilleszkedéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése, amely már az óvodában elkezdődik és a köznevelés teljes

vertikumában folytatódik. E terület esetében is elengedhetetlen a tudatosság, a megfelelő tervezés és végrehajtás.

- Idegennyelv-oktatás
- Info-kommunikációs Technológia (IKT) kompetenciák fejlesztése, digitális tudatosság
- Pedagógiai értékelés fejlesztése: erősíteni kell a nevelő-oktató munkában is a tevékenységekhez szükséges standardizált mérőeszközök és ezekre épülő fejlesztő módszerek alkalmazását, amely segítségével professzionálisabbá válhat a tanulók fejlesztése és így hosszú távon javulhat az nevelő-oktató munka hatékonysága.
- Integráltan nevelhető sajátos igényű gyermekek, tanulók ellátásának javítása, fejlesztése.
- Pedagógus kompetenciák fejlesztése: az előzőekhez kapcsolódva is, erősíteni kell a pedagógusoknál a pedagógiai értékelési kompetenciákat, az informatikai kompetenciákat, illetve a sajátos igényű tanulók ellátásához kapcsolódó kompetenciákat.
- Tehetséggondozás.
- A fejlesztések, átalakítások tudatos tervezése: a fejlesztések Evidence Based Policy szemléletű – tényeken, empirikus adatokon alapuló – tervezése, végrehajtása és értékelése. A szükséges fejlesztések tényszerűen akkor indokolhatóak, ha a tervezésük releváns és valid adatok felhasználásával készült helyzetelemzésre építve történik. Tények nélküli tervezés, vagy a rossz, téves, hibás, esetleg nem adatok megkérdőjelezhetik az fejlesztési-átalakítási folyamat hitelességét.

4.4. A szakképzés városi struktúrája

Békéscsabán a szakképzés korszerűsítése, átszervezése folytán egy rugalmas, átjárható, a kor kihívásainak megfelelni képes rendszer jött létre, amely alkalmazkodik a gazdaság igényeihez. Ennek eredményeként az intézményi szerkezet alkalmassá vált a fellépő igények gyors kielégítésére.

A városban két Térségi Integrált Szakképző Központ (TISZK) került kialakításra, amely széles képzési spektrumot biztosít az iskolahasználók számára. Elsősorban a műszaki jellegű képzések dominálnak, de a könnyűipari, az építőipari, kereskedelmi és vendéglátó-ipari, szolgáltatóipari, az egészségügyi, a művészeti képzés is számottevő.

2007-ben került átadásra a Közép-békési TISZK központi képzőhelye, melyben a tanulók a csúcstechnológiával felszerelt műhelyekben, laboratóriumokban ismerkedhetnek meg a kor legmodernebb berendezéseivel. A képzések résztvevői olyan új ismereteket sajátíthatnak el, amelyekkel meg tudnak felelni az új kihívásoknak.

A szakképzésben megjelenő modulrendszer lehetővé teszi, hogy a tanuló egy szakma megszerzése után a későbbiekben – a már teljesített moduloknak köszönhetően – viszonylag rövid idő alatt szerezhessen új részképesítést, vagy szakmát a felnőttképzésben. Az egyes szakmák oktatása ezáltal rövidebb képzési idővel is megszervezhető.

A képzés már nem csak a szigorúan vett szakma oktatását foglalja magában, hanem egy olyan szakmunkás képesítés megszerzését, amely lehetővé teszi az új ismeretek, az új technológiák elsajátítását, az élethosszig tartó tanulás képességét.

Új igényként jelenik meg a gyakorlatközpontú képzés és a cégek magasabb szerepvállalása a gyakorlati oktatásban (tanulószerződéssel, együttműködési megállapodással), a duális képzés erősítése. Ehhez a fenntartói szándékon túl szükséges, hogy az egyes képzések környezetében legyen megfelelő létszámú gyakorlólé hely, illetve jelentkezzen a képzésre igény (pl. adott térségben működő cégek, vállalkozások részéről). E folyamatot segítheti a szakképző iskolákban létrehozandó inkubátorházak rendszere, ahová bekapcsolódhatnak a munkaerő-piaci szereplők és fiatal vállalkozók is, ezáltal az iskolákban rendelkezésre álló eszköz- és humán erőforrás is kihasználtabb lehetne. A cél egy rugalmas és stabil rendszer kialakítása, az adott szakmacsoportban vagy ágazatban az iskola legyen képes több szakképesítés oktatására is.

A város emellett markáns szerepet szán a szakképző iskolák, az önkormányzat és a gazdaság kapcsolatában a térségi integrált szakképző központ mellett működő szakmai tanácsadó testületnek abban, hogy a szakképzés kimenete minél nagyobb mértékben fedje le a vállalkozások bemeneti igényeit.

Az álláskereső továbbképzése, átképzése érdekében képzési programokat indít a Munkaügyi Központtal és a Békéscsabai Regionális Képző Központtal együttműködve.

Az önkormányzat folyamatosan konzultál a gazdaság szereplőivel, felméri munkavállalóik kompetenciáival szemben támasztott elvárásaikat. A képzési programoknál jelentős európai uniós forrásokra támaszkodik.

Békéscsaba Megyei Jogú Városban jelenleg az szakmacsoportok, szakmák oktatása történik:

1) Gépészet:

- gépi forgácsoló,
- szerkezetlakatos,
- hűtő- és klímaberendezés-szerelő, karbantartó
- gázfogyasztó berendezés- és csőhálózat-szerelő,
- központi fűtés-és gázhálózatrendszer-szerelő,
- hegesztő,
- géplakatos,
- épületgépész technikus
- geológiai technikus

2) Elektrotechnika – elektronika:

- villanyszerelő,
- villamosmérnök-asszisztens,
- erősáramú elektrotechnikus,
- elektronikai műszerész,
- elektromos gép –és készülékszerelő

3) Informatika:

- számítógép-szerelő-karbantartó,
- informatikai hálózatterlepítő és – üzemeltető,
- webmester

- 4) Építészet:
- kőműves,
 - ács-állványozó,
 - burkoló,
 - festő, mázoló és tapétázó,
 - épület –és építménybádogos
 - magasépítő technikus
- 5) Faipar:
- bútorasztalos,
 - kárpitos
- 6) Közlekedés:
- járműfényező
 - autószerelő, autószerelő-autótechnikus
 - autóelektronikai műszerész
 - karosszérialakatos
 - vasúti villamos járműszerelő
 - útépítő- és fenntartó technikus
- 7) Ügyvitel:
- irodai asszisztens
- 8) Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció:
- kereskedő, kereskedelmi szakmenedzser
 - élelmiszer –és vegyiáru-eladó
 - műszaki-cikk eladó
 - ruházati eladó
 - logisztikai műszaki menedzserasszisztens
- 9) Vendéglátás-idegenforgalom:
- vendéglős
 - cukrász
 - pincér
 - szakács
- 10) Környezetvédelem és vízgazdálkodás:
- vízügyi technikus
- 11) Mezőgazdaság:
- földmérő- és térinformatikai technikus
- 12) Egyéb szolgáltatások:
- fodrász
 - kozmetikus
 - fényképész és fotótermék-kereskedő

- 13) Egészségügy:
- ápoló, általános ápoló
 - csecsemő-és gyermekápoló
 - általános asszisztens
- 14) Művészet, közművelődés, kommunikáció:
- grafikus
 - zománcműves
 - textilrajzoló és modelltervező
- 15) Nyomdaipar:
- nyomdai gépmester
 - kiadványszerkesztő

4.5. Idegen nyelv oktatás

Az idegen nyelv, ezen belül is elsősorban az angol és a német nyelv magasabb szintű elsajátítását célozta meg az a program, melynek során a középfokú intézmények nyelvi előkészítő osztályt indíthatnak. A nyelvi előkészítő osztályban az idegen nyelvet emelt óraszámban tanulják a diákok. A program a 9. évfolyamon kiemelkedően magas óraszámban pótolja a nyelvtudásban meglévő egyéni hiányosságokat, majd a 10 - 13. évfolyamon emelt szintű oktatás keretében felkészíti a tanulót az adott nyelv tárgyalási szintű elsajátítására. Több intézmény is élt a lehetőséggel és egy-egy osztályban elindították a képzést.

Kimutatható, hogy a város nyelvi előkészítő évfolyamos tanulói nyelvi készségeinek fejlődése az országos fejlődési ütemnél gyorsabb, illetve a tanulók közötti különbségek nagymértékben csökkentek.

A város középfokú oktatási intézményeiben tanulók közül a 2014/2015-ös tanévben közel 500-an tettek sikeres közép- és felsőfokú nyelvvizsgát. A tanulók 70 %-a angol nyelvből vizsgázott, a második helyen áll a német nyelv, amely 10 %-os arányt képvisel, ezen kívül spanyol, francia és szlovák nyelvből van még említésre méltó számú sikeres nyelvvizsga. A vizsgázott hallgatók közel 20 %-a tett felsőfokú nyelvvizsgát.

Az alapfokú oktatásban két tanítási nyelvű képzésre a Jankay Tibor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Diákotthonban nyílik lehetősége a tanulóknak a harmadik évfolyamtól angol és magyar nyelven.

A középiskolák közül a Széchenyi István Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági Szakközépiskola biztosítja a két tanítási nyelvű oktatást angol és német nyelven.

4.6. Felsőoktatás

A 2009-től a Szent István Egyetembe integrálódott a Tessedik Sámuel Főiskola Gazdasági Főiskolai Kar alapprofiljának megfelelően az oktatás a fejlett piacgazdaság szakember szükségleteit elégíti ki. A főiskola és a Szent István Egyetem közötti integrációs folyamat

eredményeként 2009. január 1-től a Szent István Egyetem Gazdasági Karaként működik tovább. A Kar beiskolázási területét a nappali tagozatos hallgatók esetében dominánsan Békés megye jelenti (50 - 70%), majd Csongrád megye (0 - 17%), ezt követően pedig Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megyék következnek.

Az intézmény a fő hangsúlyt a tágabban értelmezett gazdasági és humánerőforrás képzésre, az általános és szakmai nyelvi műveltség megszerzésére helyezi. Az iskola fontos feladatának tartja, hogy folyamatosan konzultáljon a munkaerőpiaccal, főként Békéscsaba legnagyobb foglalkoztatóival és a békéscsabai vállalkozókkal. A felmerülő igényeket így rövid idő alatt ki tudja elégíteni. Ez a főként gazdasági profil napjainkban is bővül új területekkel. Mivel Békéscsabán több műszaki beállítottságú középiskola is működik, ezért a legújabb célterület a műszaki szektor.

A felsőoktatás a helyi gazdaságfejlesztés egyik fontos eleme lehet. A munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzési struktúra kialakítása, a szoros együttműködés a gazdaság szereplőivel lehetővé teszi egy olyan rendszer kialakítását, amely teljes mértékben a helyi gazdasági struktúra érdekeit szolgálja.

5. Üzleti, befektetői környezet bemutatása

5.1. A helyi adórendszer

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata évek óta kiszámítható és átlátható helyi adópolitikát folytat. A célkitűzés, hogy a helyi gazdasági szereplők hosszú távú tervezési biztonsággal rendelkezzenek mind a kivetett adók típusát, mind a mértékét illetően. Ennek érdekében az Önkormányzat évek óta nem emelte a helyi adók mértékét és nem vezetett be új adónemet, így elmondható, hogy Békéscsaba adórendszerére a stabilitás a jellemző. Az említett kiszámíthatóság is hozzájárul ahhoz, hogy a városban évek óta nagyon jó az adófizetési morál, a tervezett összegek minden évben befolynak a városi költségvetésbe.

A Békéscsaba Megyei Jogú Város által bevezetett adónemek leírása

Gépjárműadó

A belföldi érvényes rendszámtáblával ellátott gépjárművek, pótkocsik után gépjárműadót kell fizetni. Nem kell gépjárműadót fizetni a mezőgazdasági vontatók, lassú járművek, a lassú járművek pótkocsija, munkagépek, „méhesházazs” gépjárművek, CD, CK, DT, OT és a Z betűjellel ellátott gépjárművek, az EU tagállamaiban nyilvántartott tehergépjárművek után. Az adó alanya az a személy vagy vállalkozás, amely a hatósági nyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Az adó alapja személygépjárművek és motorkerékpárok esetén a jármű kilowattban kifejezett teljesítménye. Tehergépjárművek és

utánfutók esetében az adóalap a jármű saját tömegének (önsúly) a raksúly felével növelt összege. Autóbusz, nyergesvontató, lakókocsi, lakópótkocsi esetén az adó alapja a hatósági nyilvántartásban feltüntetett saját tömeg (önsúly).

Adótétel 2010. január 1. napjától:

- a gyártás évében és az azt követő 3 naptári évben 345,- Ft/kilowatt,
- a gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300,- Ft/kilowatt,
- a gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230,- Ft/kilowatt,
- a gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185,- Ft/kilowatt,

A gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 140,- Ft/kilowatt.

Az adó mértéke az autóbusz, nyerges vontató, lakó pótkocsi, pótkocsi (utánfutó) és tehergépjármű esetében az adóalap minden megkezdett 100 kilogrammja után 1.380,- Ft.

Az adózóknak az adócsoporthoz beállási kötelezettsége nincs. A bejelentést adásvételről a lakhely szerint illetékes önkormányzatnál kell megtenni. Az adót az adóhatóság határozata alapján évi két egyenlő részletben (március hó 15. napjáig, illetve szeptember hó 15. napjáig) kell megfizetni csekken, vagy átutalással az Önkormányzat gépjárműadó számlájára.

Helyi iparűzési adó

A vállalkozás állandó jellegű iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

Az általános szabály szerint az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó alapja a nettó árbevétel, csökkentve

- a) az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes - a (4)-(8) bekezdésben meghatározottak szerint számított - összegével,
- b) az alvállalkozói teljesítések értékével,
- c) az anyagköltséggel,
- d) az alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével.

Az adó mértéke az adóalap 2%-a.

Év közben kezdő adózónak a tevékenység megkezdését követő 15 napon belül az erre rendszeresített formanyomtatványon kell bejelentkeznie a helyi iparűzési adó alá. A vállalkozónak évente két alkalommal (az adóév március 15., illetve szeptember 15. napjáig) az általa meghatározott összegekben adóelőleget kell fizetnie. Az éves bevallást főszabályként az adóévet követő év május 31. napjáig kell benyújtani. Eddig a határidőig kell megfizetni az esetleges elszámolási különbözetet is.

Gazdasági tevékenység céljára szolgáló építmények adója

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő valamennyi olyan építmény, amelyet gazdasági tevékenység céljára használnak. Az adókötelezettség kiterjed az építmény valamennyi helyiségére, annak rendeltetésétől, illetve hasznosításától függetlenül. Így adókötelesek az építmény szociális helyiségei (öltöző, fürdő), illetve a raktár és irodahelyiségek is. Az adó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete.

Az éves adó mértéke 2012. január 1. napjától:

- a belvárosban elhelyezkedő építmény esetében 1.200,- Ft/m²/év,
- egyéb belterületen elhelyezkedő építmény esetében 500,- Ft/m²/év,
- külterületen elhelyezkedő építmények esetében pedig 200,- Ft/m²/év.

Az adó alanya az, aki az év első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Több tulajdonos esetén lehetőség van arra, hogy a tulajdonosok ne tulajdoni hányaduk arányában adózzanak, hanem egy személy a tulajdonosok közül az adófizetési kötelezettséget magára vállalja. Ebben az esetben a bevallás mellékleteként egy az összes tulajdonos által aláírt adófizetési-megállapodást kell benyújtani. Az adókötelezettség a használatbavételt követő év első napján keletkezik. A bevallást bevallási nyomtatványon, önbevallással kell megtenni legkésőbb a változást (vásárlás, eladás, használatba vétel stb.) követő év január hó 15. napjáig. Az adót évi két egyenlő részletben kell megfizetni az Önkormányzat építményadó számlájára. Az I. félévi adó megfizetésének határideje március hó 15. napja, a II. félévi adó megfizetésének határideje szeptember hó 15. napja.

Békéscsabán a 2014-re tervezett helyi adóbevételek túlteljesültek. Békéscsaba 2014-es költségvetésének előirányzata 18 milliárd forint volt. A költségvetés bevételeinek egy hatod része származott a helyi adóbevételekből. A több, mint 3 milliárd forint nagyságrendű helyi adóbevételnek, melyet 7.742 adóalany fizetett be, 85 százalékát jelentette a helyi iparüzési adó, a fennmaradó összeg döntő része pedig építményadó-bevételből származik és néhány millió forintot jelentett az idegenforgalmi adóbevétel. Békéscsabán a helyi iparüzési adóbevétel évről évre nő, a több mint 3 milliárd forintos összeg azonban a megyei jogú városok rangsorában csak a harmadik harmadba jutáshoz elegendő Békéscsaba számára.

Békéscsabán lehetőség van az elektronikus adóügyintézésre, a legnagyobb adófizetőkkel állandó kapcsolatot ápol a város.

5.2. Ösztöndíjrendszer- és életkezdési támogatás

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata egy rendelet megalkotásával megteremtette annak a lehetőségét, hogy egy pályázat keretein belül évente támogatásban részesítse a békéscsabai hallgatókat és a felsőfokú végzettséggel rendelkező pályakezdőket, ezáltal segítve a fiatal értelmiségi réteg Békéscsabán történő letelepedését. Egyéb, elsősorban szociálpolitikai célú juttatásokkal (pl. önkormányzati bérlakásállomány fejlesztése, Csaba Baba életkezdési támogatás, mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása) nő az esélye annak, hogy egyre többen válasszák lakó- és munkahelyül a várost.

A rendelet két típusú támogatást különböztet meg:

- a "Békéscsaba hazavár!" felsőoktatási hallgatói ösztöndíjat és
- a "Békéscsaba hazavár!" életkezdési támogatást.

A felsőoktatási hallgatói ösztöndíjat azon nappali tagozatos, békéscsabai lakóhellyel rendelkező hallgatók vehetik igénybe, akik a pályázat benyújtásáig nem töltötték be 25. életévüket és a - nemzeti felsőoktatásról szóló törvény rendelkezési szerint megállapított kreditteljesítési kötelezettségük 50 %-ának (osztott képzésben), illetve 60 %-ának (osztatlan képzésben) már eleget tettek. Ennek megfelelően az önkormányzat lényegében a felsőfokú tanulmányok második feléhez nyújtana havi rendszeres pénzbeli támogatást.

Az életkezdési támogatást azon békéscsabai lakóhellyel rendelkező, ténylegesen is a városban élő, legfeljebb 30. életévüket betöltött személyek kaphatják, akik felsőfokú tanulmányaik befejezését követő 6 hónapon belül diplomájuknak megfelelő munkakörben, békéscsabai munkahelyen elhelyezkedtek. A rendelet szerint a juttatás egyszeri pénzbeli támogatás, amely érezhető segítséget jelent a friss diplomások számára az önálló élet elkezdéséhez.

Hangsúlyozandó, hogy az ösztöndíj- és támogatási rendszer nem szociális szempontok szerint rangsorolja a pályázatokat. A "Békéscsaba hazavár!" program a munkaerőpiac igényeihez igazodva támogatja a beérkező pályázatokat, amelyek elbírálása során deklaráltan előnyt élveznek a hiányszakmát tanuló, illetőleg azon a területen elhelyezkedő pályázók.

5.3. Munkáltatói képzési támogatások

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a helyi vállalkozásokkal együttműködve olyan képzési struktúrát hozzon létre, amely a békéscsabai gazdasági szereplők érdekeit szolgálja és lehetőséget biztosít minél magasabb színvonalú képzések megvalósítására. Az Önkormányzat új típusú gazdaságfejlesztési elemként hajlandó szabályozott formában, az iparági szereplők által rendelkezésre bocsátott összeget meg nem haladó képzési támogatás nyújtására a minél magasabb színvonalú szakmai oktatási struktúra kialakítása érdekében. Első projektként a városban hagyományosan erős, magas szinten teljesítő, komoly növekedési

potenciállal rendelkező nyomdaipari szektor számára biztosít az Önkormányzat ilyen jellegű támogatást, amely kizárólag a szakoktatók javadalmazását szolgálja.

5.4. Vállalkozásfejlesztési támogatások

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata hosszú évek óta kiemelt figyelmet fordít a helyi vállalkozások munkahely-teremtési és technológia-fejlesztési támogatására. A támogatások pályázati úton érhetők el a helyi gazdasági szereplők számára.

Az Önkormányzat a versenyképesség növelése érdekében Békéscsaba Megyei Jogú Város területén létrehozott új munkahelyek esetében többféle támogatási formát is alkalmaz. A város új munkahelyenként egyösszegű támogatást is tud biztosítani, de lehetőség van meghatározott időtartamra vissza nem térítendő járuléktámogatás és részbeni bértámogatás folyósítására is.

Az Önkormányzat a helyi vállalkozások jövedelemtermelő képességének növelése érdekében pályázat útján egyösszegű, vissza nem térítendő támogatást biztosít a termelő, szolgáltató szektorban működő cégek technológiai fejlesztésének előmozdítására.

Nagy zöld- és barnamezős beruházások esetén az Önkormányzat olyan egyedi támogatási modellt dolgoz ki a betelepülő vállalatok számára, amelyek figyelembe veszik a cégek kéréseit és a város gazdaságát szolgálják.

Az elmúlt években több száz Békéscsabán működő vállalkozás részesült az említett támogatásokból, amelyek együttes értéke megközelíti az 1 milliárd forintot.

5.5. Lakhatás biztosítása

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonában jelenleg 521 db költségveten meghatározott lakbérű lakás található.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata a Széchenyi Terv Lakásprogramja keretében állami támogatással építette fel a költségvetű, családi házas jellegű, 57 db önkormányzati bérlakásból álló Erzsébet lakóparkot, a városban letelepedő gazdasági társaságok, a Békéscsabán működő intézmények szakembereinek elhelyezésére, valamint egyedülálló, nem szociális bérlakásra váró fiatalok ideiglenes lakásgondjainak megoldására.

A Békéscsaba, Irányi u. 4-6. szám alatti átmeneti elhelyezést biztosító lakások bérbeadásának legfőbb célja, hogy az átmeneti lakhatási gondokban nyújtson segítséget. Az említett célok mellett az üresen maradt lakásokban az önkormányzat működéséhez, a város gazdasági fejlődéséhez szükséges szakemberek elhelyezése önkormányzati érdek alapján történik. Az átmeneti elhelyezést biztosító lakások száma 49 db.

A speciális hasznosítású lakások közé tartoznak az Ifjúsági Garzonházak is, amelyek Békéscsaba, Dózsa György út 7. szám alatt (28 db lakás) és Békéscsaba, Fövényes u. 1/2. szám alatt (33 db lakás) találhatók. Az előbbieket mellett a fiatalok lakhatásának átmeneti (legfeljebb 51 hónap) megoldását szolgálja a Honvédelmi Minisztérium bérlőkijelölési jogának megváltásával az önkormányzat rendelkezési körébe 2008. évben visszakerült két lakás (Békéscsaba, Tolnai u. 2.

B. IV. em. 3., Békéscsaba, Wlassich sétány 19. IV. em. 15.) is, amelyek bérbeadására az Ifjúsági Garzonházakra vonatkozó rendelkezések alapján kerül sor.

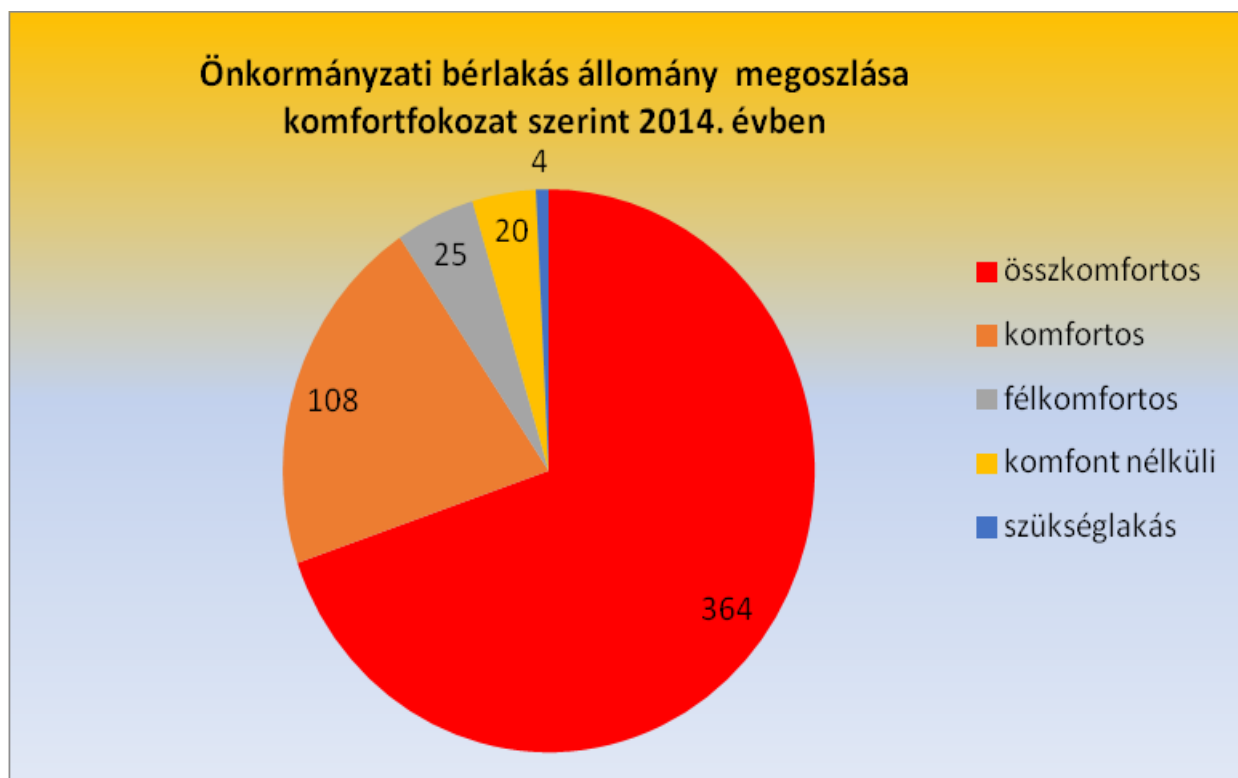
Az Ifjúsági Garzonházakban történő elhelyezés célja a későbbi saját tulajdonú lakás megvásárlásához szükséges anyagi háttér megteremtésének biztosítása, valamint a fiatalok Békéscsabán való letelepedésének elősegítése. A lakóegységek bérbeadása pályázat útján történik.

A Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata 141 lakást biztosít a közfeladatot ellátó intézményekben dolgozó munkavállalók és a Békéscsabán jelentős számú foglalkoztatottat alkalmazó vállalatok munkatársai részére. A lakások bérbeadása pályázat vagy a közgyűlés külön döntése szerinti bérlőkijelölési jog alapján történik. A pályázatok száma és a bérlőkijelölések szerint indokolt lehet növelni a szolgálati lakások számát.

A fentiekből is látszik, hogy Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata bérlőkijelölési jogot tud biztosítani a városban működő cégek dolgozói számára, elősegítve ezzel is a letelepedést.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának bérlakásállománya

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzatának bérlakásállománya 2015. április 1. napján						
Lakásállomány összesen	Szociális rászorultság alapján bérbe adható bérlakások	Nem szociális rászorultság alapján bérbe adható bérlakások száma				
		Intézmények számára biztosított lakások	Bérlőkijelölési jogú, szolgálati lakások (HM, BM, MANK)	Átmeneti elhelyezést biztosító lakások	Költségelvű bérlakások	Ifjúsági Garzonházak lakóegységei
521	175	141	36	49	57	63
		346				

5.6. Gazdaságfejlesztést segítő önkormányzati szervező tevékenység

Az Önkormányzat a jövőben tovább kívánja erősíteni gazdasági koordináló szerepét. A cél egy olyan keretrendszer kialakítása, amelynek segítségével különböző fórumokon létrejön a folyamatos kommunikáció a helyi gazdasági életben fontos szerepet betöltő vállalkozások és a városvezetés között.

Ennek keretében az önkormányzat szervező tevékenysége a következő feladatokat foglalja magában:

- a) Gazdaságfejlesztési akcióterv készítése,
- b) új pozíciók megnyitása, hogy a munkatársak a gazdaságfejlesztést szem előtt tartva tevékenykedhessenek folyamatosan (pl. KKV-k segítése, nagyobb vállalkozások igényeinek feltérképezése, kapcsolattartás, önkormányzati beszerzések koordinációja, helyi preferenciák kialakítása, hazai hitelprogramokban való részvételben segítségnyújtás).

A projekt továbbá magában foglalja a piacra jutást elősegítő tevékenységeket, amelyek elsősorban a helyi cégek vásárokon, szakkiállításokon, konferenciákon, bemutatókon való megjelenését támogatja. Ugyancsak ezen tevékenység keretében kerül sor tájékoztató anyagok készítésére, promóciós kampányok megvalósítására, helyi piaci akciók, vásárok szervezésére.

Az Önkormányzat a közeljövőben el kívánja készíteni Vállalkozói Információs Rendszerét, amely a helyi vállalkozásokat mutatná be célirányosan, és egyúttal ösztönözné az egymás közötti üzleti kapcsolatok erősítését is.

6. Életminőség

6.1. Nevelés, oktatás, egészségügy

Békéscsaba mind a bölcsődei, mind az óvodai és az iskolai szektorban jól felszerelt, minőségi szolgáltatást nyújtó intézményekkel rendelkezik, amelyek a városban letelepedni kívánó vezetők, szakemberek számára megfelelő választási lehetőséget kínálnak arra, hogy gyermekeik a korábban megszokott színvonalon kezdjék, vagy folytathassák az intézményes nevelésben-oktatásban történő részvételüket. Lehetőség van idegen nyelvű nevelési-oktatási tevékenység igénybe vételére, de az intézményrendszer az Önkormányzat segítségével egyedi igényeket is ki tud elégíteni.

Békéscsabán összességében véve az egészségügyi ellátás kapacitásai a háziorvosi ellátás és a fogorvosi ellátás terén megfelelőek. A szakorvosi járó beteg- és fekvőbeteg-ellátás kapacitásai is kielégítik a szükségleteket. Az egészségügyi alapellátás keretében Békéscsabán 26 felnőtt háziorvos, 11 gyermekorvos, valamint 19 fogorvos praktizál. Az iskola-egészségügyi ellátást a vállalkozó gyermek-háziorvosok látják el a védőnői szolgálat közreműködésében. A háziorvosok, a fogorvosok többségében a saját tulajdonukban lévő orvosi rendelőben rendelkeznek.

Az önkormányzat tulajdonában lévő két nagyobb épületegység közül a Jaminai (Kolozsvári u. 33.) rendelő épületében 10 fő orvos (6 felnőtt háziorvos, 1 gyermek háziorvos és 3 fogorvos), a Kazinczy utcai (Kazinczy u. 8.) rendelőben 4 felnőtt háziorvos rendel. A gerlai (Wenckheim Károly tér 10.) orvosi rendelő szintén az önkormányzat tulajdonában áll, itt 1 gyermek háziorvos és 1 felnőtt háziorvos rendel. A Békéscsaba, Kolozsvári u. 24. sz. alatt található gyermek háziorvosi rendelő szintén az önkormányzat tulajdonában van, ahol 1 gyermekorvos rendel.

A járóbeteg- és a fekvőbeteg szakellátást a több mint 500 ágyas Dr. Réthy Pál Kórház - Rendelőintézet biztosítja - 2012. május 1. napjától - állami fenntartású intézményként.

A városban számtalan egészségügyi magánpraxis található, amelyek minden területet lefednek. A szolgáltatások magas színvonalúak, jól felkészült orvosok, megfelelően felszerelt rendelőkből várják a pácienseket.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében a megyei jogú város önkormányzata köteles biztosítani az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, a nappali ellátásokat, az időskorúak gondozóházát, az idősek otthonát, az éjjeli menedékhelyet, és a hajléktalan személyek átmeneti szállását. A megyei jogú város saját területén - amennyiben a lakossági szükségletek indokolják - köteles hajléktalanok otthonát és hajléktalan személyek rehabilitációs intézményét megszervezni és fenntartani. A helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel is eleget tehet. Békéscsaba Megyei Jogú

Város Önkormányzata a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális ellátásokat a Békéscsaba és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás fenntartásában működő Békéscsabai Kistérségi Egyesített Szociális Központ a Békéscsabai Kistérségi Életfa Idősek Otthona és a Békéscsabai Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által biztosítja.

6.2. Turizmus, szabadidő

A kulturális és- rendezvényturizmus jelenlétét a városban ma már nem csak az egyes rendezvények szervezői, hanem a város lakói maguk is érzékelik. A lassan fesztiválvárossá fejlődő Békéscsaba számos országos, illetve nemzetközi rendezvénynek ad otthont. A programok közül jó néhány már nem csak a helyieknek, hanem az ország minden részéből, s a határon túlról idelátogató érdeklődőknek is szól. Békéscsaba városa számos nagyrendezvénnyel, fesztivállal rendelkezik. Az év során szinte valamennyi hónapnak kialakult a hagyományos rendezvénye, amelyek rengeteg embert mozgatnak meg. A gasztronómiai rendezvények közül kiemelkedik a Csabai Kolbászfesztivál, valamint a Sör- és Csülökpárádé, amelyek több tízezer embert csábítanak Békéscsabára. Emellett a város házigazdája többek között a Békéscsabai Tavaszi Fesztiválnak, a Városházi Esték rendezvénysorozatnak, valamint a ZENIT Nemzetközi Fúvós-fesztivál – Zenei Ifjúsági Találkozóknak is. A Város kulturális életének meghatározó szereplője az állandó társulattal működő Békéscsabai Jókai Színház, amely az egyik legjobb vidéki teátrum Magyarországon. Békéscsaba kulturális intézményrendszeréhez tartozik a számtalan rendezvénynek helyt adó Csabagyöngye Kulturális Központ, a kilenc eredeti és hét rajzvázlatot, valamint több mint négyszáz értékes, Munkácsy Mihályhoz kötődő relikviát őrző Munkácsy Múzeum, valamint a könyvtár is.

Békéscsaba idegenforgalmát a gasztronómiai hagyományokra, a híres Csabai Kolbászra, illetve a Csabai Kolbászfesztiválra lehet a legjobban építeni. A 2014. őszén átadott CsabaPark egy olyan egész évben látogatható fesztivál és rendezvényközpont, amelynek területén a településre látogató turistáknak és érdeklődőknek lehetőséget biztosít arra, hogy a gasztronómiai rendezvényeken, valamint ételekben élő hagyományok átadásán túlmenően a kísérő programok keretében megismerjék természetes és épített környezetet, a műemlékeket, a régmúlt idők életvitelét.

A város nem szűkölködik látnivalókban sem. Itt található többek között a Békéscsabai Evangélikus Nagytemplom, amely 72 méter magas tornyával Közép-Európa legnagyobb evangélikus temploma. A megújult főtér és sétálóutca kellemes atmoszférával és rendezett környezettel várja a vendégeket.

Nagy hagyományai vannak a színvonalas sportrendezvényeknek. Békéscsaba jelentős összegeket fordít a sport rendszeres támogatására, így a város még 2001-ben elnyerhette a Nemzeti Sportváros címet. Számos sportegyesület, szakosztály működik a városban, és az itt lakók is hagyományosan sportszeretők. Békéscsabán lehetőség van színvonalas, kézilabda, röplabda és labdarúgó mérkőzések látogatására, de kiemelkedő az atlétikai, valamint a torna klub munkája is. A város fejleszteni kívánja a sportinfrastruktúrát, ezáltal is támogatva a helyi verseny- és szabadidősportot.

A gyógyulni és felüdülni vágyókat számtalan szolgáltatással várja az Árpád-fürdő. A Jázmin Egészségcenter a szabadtéri, télen részlegesen fedett termálmedencékkel, az uszoda a lelátóépülettel egész évben fogadja a vendégeket. Az egészségügyi miniszter 2001 - 2002 években gyógyvízzé, a fürdőt 2006. évben gyógyfürdővé nyilvánította.

Az aktív pihenést - gyalog- és kerékpártúrát kedvelőknek kiváló kirándulóhely Békéscsaba és környéke. A lovaglás szerelmesei számára több lovas bázis kínálja különféle szolgáltatásait. A város vonzerejét képezik a Közép Békési Centrum városai (városturizmus) és a Körösök Völgye Natúrpark (ökoturizmus) is.

Békéscsaba szállodaipara az elmúlt években minőségi hotelekkel bővült, így megfelelő számú üzleti és turisztikai szálláshely áll a vendégek rendelkezésére. A város rendelkezik négy csillagos szállodával is, de a három csillagos hotelek is kitűnő minőséget képviselnek. Békéscsaba alkalmas konferenciák, szakmai programok lebonyolítására is, ehhez megfelelő a szállodai és a gasztronómiai háttér. Az üzleti vendégek elszállásolása és vendéglátása magas szinten megoldott a városban.

7. A Békéscsabán működő legjelentősebb vállalatok bemutatása

Békéscsabán számos, nemzetközi szinten is piacvezető vállalat működik, akik gazdasági teljesítményükkel, foglalkoztatottságukkal jelentős szerepet vállalnak a helyi és az országos gazdasági életben is.

A **Csaba Metál Zrt.** egy száz százalékgig magántulajdonban lévő magyar vállalkozás, amely 1999. augusztus elsején alakult 19 fővel. A termelés 8.000 m²-en történik, a logisztikai és raktári terület 1.200 m²-es, a kiszolgáló irodai és szociális területek meghaladják a 850 m²-es méretet. A közel 1.000 embernek munkát adó cég fő profilja az egyedülálló alumínium-nyomásos öntés, vas- és acélszerkezet gyártás, alvázgyártás, járműalkatrész gyártás és buszgyártás. A békéscsabai üzem alumínium öntvényeket gyárt, ma már szinte kizárólag első- és másodkörös autóiipai beszállítóként. 2014-ben a cég teljes bevétele elérte a 35 millió Eurót. A Csaba Metál Zrt. olyan nagynevű járműgyárak közvetlen beszállítójává vált, mint a németországi BMW és a Volkswagen. Emellett a vállalat által gyártott öntvények megtalálhatók többek között Audi, Ford, Jaguar, Mercedes, Renault, Volvo, Peugeot, Citroen, Ferrari, Porsche személygépkocsikban és Caterpillar, Scania, Renault haszongépjárművekben is. A Csaba Metál Zrt. által gyártott alkatrészeket eddig közel négymillió személyautóba építették be. Az előállított öntvények 75 százaléka kerül exportra. A cég mindig is előtérbe helyezte az innovációt és a fejlesztéseket, a vállalat az elmúlt években több milliárd forint értékben valósított meg beruházásokat. A társaság felújította a régi üzemcsarnokot, nagy kapacitású öntőgépeket vásárolt, korszerű megmunkáló technológiákat vezetett be, és 2012-ben, majd 2015. februárjában is új üzemcsarnokot adott át. A beruházások új munkahelyeket is teremtettek, mára a Csaba Metál Zrt. a térség egyik legnagyobb foglalkoztatója lett.

A Békéscsabai Mezőgép Vállalat 1994. december 1-től került a LINAMAR kanadai részvénytársaság 100%-os tulajdonába. A névváltozást követően a **Linamar Hungary Kft.** Békés megye és a régió legnagyobb gépgyártó, és autóipari társasága lett. A részvénytársaságon belül a PPM divízió több mint 900 főt foglalkoztat. A PPM 1999-ben kezdte működését, és a nevéből adódóan precíziós alkatrészek gyártásával foglalkozik. A gyáregység a közép és alacsony volumenű, viszonylag nagyméretű és nagy pontosságú alkatrészek megmunkálására, szükség szerinti szerelésére jött létre. A vállalat ma már gyárt gépjármű üzemanyag adagolórendszer alkatrészeket, gépkocsi és erőgép csapágytartókat, személy és teherfelvonókhoz szerelt egységeket, kompresszor alkatrészeket, valamint ipari berendezésekhez tengelyeket, szélérőmű alkatrészeket. A növekvő termékpaletta és termékmennyiség az üzem bővülését is jelentette, a jelenlegi 11.000 m²-re. A fejlődő, modern géppark, a mérőállomások és az eszközök lehetővé teszik a megrendelők igényeinek magas szintű kielégítését. A gyár vezetésének célja, a dolgozók munkakörülményeinek javítása, az árbevétel növelése mellett, a hatékonyság és a gazdaságosság nagymértékű emelése. A gyár jelenleg valamennyi tevékenységét erőteljesen fejleszti. Az eddigi, számottevő fejlődés azért vált lehetségessé, mert a cég eleget tett azon minőségbiztosítási elvárásoknak, melyek e munkák megszerzése érdekében szükségessé váltak. A cég az autóipar és a precíziós gépgyártás területén a legkorszerűbb technikák alkalmazására törekszik, hiszen a piaci igények teljesítése csak így lehetséges.

A **Hirschmann Car Communication Kft.** a német Hirschmann cégcsoport egyik leányvállalata. Az 1924-ben a Hirschmann család által alapított konszern nemzetközi viszonylatban vezető szerepet tölt be autóantenna rendszerek, csatlakozók gyártásában, a világ egyik vezető kommunikációs- és ipari elektronikai vállalata. A stuttgarti székhelyű cég autóelektronikai termékek gyártásával foglalkozik, ügyfelei közé a világ legnagyobb gépjárműgyártói tartoznak. A termékkörben antennák széles választéka található, amelyek felhasználhatók a járműelektronika, a telekommunikáció, a helymeghatározás, a mobil kommunikáció (GSM) területén, valamint audio- és telematikarendszerekben. A Hirschmann évtizedek óta a gépjárműipar elismert, megbízható és kompetens partnere, beszállítója többek között a Mercedes, valamint a Volkswagen autógyárainak is. A cég Németországban, Magyarországon és Kínában is gyártó telephelyekkel rendelkezik, valamint a fontosabb európai országokban, az USA-ban és Ázsiában is vannak leányvállalatai. 2011. szeptemberében, a cégcsoport békéscsabai megtelepedésének 20. évfordulóján 1.200 négyzetméterrel 4.500 négyzetméterre növelte békéscsabai gyártócsarnokainak alapterületét a vállalat. A mintegy 460 embert foglalkoztató cég Békéscsaba és térsége egyik legnagyobb munkáltatójává vált az elmúlt években. A vállalat árbevétele 2014-ben elérte a 36 millió Eurót.

A **Marzek Kner Packaging Kft.** anyavállalata, a Marzek Etiketten Cégcsoport, aki az európai csomagolóanyag-gyártás egyik meghatározó szereplője. A vállalat elődjét 1882-ben alapították, így a cég generációkon át öröklődő tapasztalatok birtokában, évtizedek óta meghatározó szereplője az európai csomagolóanyag-gyártásnak. A Marzek Etiketten GmbH szakmai befektetőként 2005-ben vásárolta meg a vállalatot, és a 2006 – 2014 közötti időszakban közel 14

millió Euro értékű beruházást valósított meg Békéscsabán. A cég tevékenységi köre a boros címkék, a tekercses címkék, a digitális ofset címkék, az íves címkék, a hajlított falú kartondobozok és díszdobozok gyártására épül. A vállalat által gyártott magas minőséget képviselő termékek elsősorban a gyógyszeripar, az élelmiszeripar, a vegyipar, a dohányipar, a bor- és söripar, a kozmetikai ipar és a non-food iparágban kerülnek felhasználásra. A cég alapítói élen járó szakemberek voltak a nyomdaipari technológia fejlesztésében. A kijelölt útról a jövőben sem tér le a vállalat, amely innovációjával partnereinek igényeit előzi meg, előremutató fejlesztései pedig a jövőben felmerülő kérdések megoldásait szolgálják. A mindennapi munka a jövőbe vetett hiten alapul, a partnerek múltban gyökerező bizalma erőt ad a holnap kihívásainak megoldásához. A folyamatosan fejlődő vállalat 2014. évi árbevétele meghaladta a 22 millió Eurót, a foglalkoztatottak száma 300 fő.

A Mondi Békéscsaba Kft. a Mondi Csoport Fogyasztói Hajlékonyfalú Csomagolóanyag Divízió (Consumer Flexibles) leányvállalata. A gyártási profil egyrétegű és laminált szerkezetű, duplex, triplex – fólia és/vagy papír alapanyagú – hajlékonyfalú csomagolóanyagok gyártásából tevődik össze, mély- és flexo nyomtatással, oldószermentes illetve oldószeres kasírozással tekercses vagy félkész tasak kivitelben, hidegen hegedő, melegen hegedő, egyedi kódos alkalmazások lehetőségével, ezen kívül a német DPG (Deutsches Pfandsystem GmbH) rendszerben hitelesített speciális címke alkalmazással. Megrendelőik közé tartoznak az édesipar, az élelmiszeripar, és az üdítőipar főbb gyártói illetve a gyógyszeripari szektor gyártói Magyarországon és egész Európában. A vállalat teljes körű szolgáltatást nyújt a grafika előkészítésétől a végtermékig. Az Európa szívében lévő békéscsabai gyár földrajzi elhelyezkedése ideális a nyugat-európai exportra, illetve további potenciális ügyfelek szerzésére Közép-Kelet-Európa területén. A vállalat 2014. évi árbevétele meghaladta a 38 millió Eurót, a foglalkoztatottak száma több mint 200 fő. A vállalat a közeljövőben komoly fejlesztéseket tervez Békéscsabán, amelynek révén jelentős forgalomnövekedéssel és foglalkoztatás-bővüléssel számol.

Békéscsabán nagy hagyományai vannak a téгла- és cserépgyártásnak, mivel a város nagyon gazdag a gyártáshoz szükséges alapanyag tekintetében. A **Tondach Magyarország Zrt.** Békéscsabán két gyártási telephellyel is rendelkezik. 2009. márciusában került üzembe helyezésre az új békéscsabai cserépgyár. A legmodernebb tetőcserépgyártó berendezések elérik a mintegy 30 millió darab nagyformátumú tetőcserép és mintegy 2,5 millió darab kiegészítő elem gyártását évente. Ez kerekén 3 millió m² tetőfelületet, azaz mintegy 15.000 átlagos családi ház tetejét teszi ki. Mintegy 50 millió Eurót investált a Tondach a gigantikus és modern új gyár építésébe Békéscsabán. Az új gyártócsarnok rekordidő alatt épült meg, és 25.000 m² teret kínál a modern gyártási technológiának. Az új agyag előkészítő mellett az új 3 fejű prések és az alkalmazott robotok is a technológia legmodernebb szintjét képviselik. A 235 méter hosszú alagútkemence a legnagyobb a világon a maga területén. A magas üzembiztonság, alacsony energiafelhasználás, úgymint a példaértékű biztonsági- és környezetvédelmi színvonal összességében megteremtik a gazdaságos gyártás és az állandó vevőkiszolgálás feltételeit. A

fejlesztésnek köszönhetően Európa legnagyobb és legmodernebb kerámia tetőcserépgyára működik Békéscsabán.

A **Frühwald Kft.** osztrák tulajdonú építőipari cég. Jelenleg 4 magyarországi telephellyel rendelkezik, amelyeken 130 fővel közel 7,8 millió Euro éves árbevételt termel. A vállalat magyarországi központja a békéscsabai telephelyen található, ahol 110.000 m²-en 50 fős dolgozó létszámot foglalkoztat a cég. A mélyépítéstől a magasépítésig minden területen alkalmazható építőanyagokat gyárt a vállalkozás, amelynek sokrétű termékskáláján megtalálhatók a zsalutéglák és pincefalazók, illetve a kiváló hőszigetelésű liaporos falazó elemek, a térburkoló kövek és a kerti elemek is. A cég fő erőssége közé tartozik a kiváló minőségű termékek, a nagy hatékonyság és rugalmasság, valamint telephelyeink kedvező földrajzi elhelyezkedése és országos viszonteladói hálózatunk, melyek Magyarország minden területén elérhetővé teszik termékeket.

A **Budapest Bank** 2006-ban hozta létre Békéscsabán Bankműveleti Központját, amely ma több mint 30 munkakörben összesen mintegy 800 békéscsabai és környékbeli munkatársat foglalkoztat, és mára a bank elsődleges bankműveleti központjává vált. Az élenjáró banktechnológiával rendelkező, a munkatársak számára XXI. századi munkakörnyezetet biztosító békéscsabai Bankműveleti Központban zajlik a bank háttérműveleteinek 80 %-a. E tevékenységek körébe mára olyan háttérfeladatok tartoznak, mint a kintlévőség kezelés, a lakossági hitelezés, a jelzáloghitelezés, a 24 órás telefonos ügyfélszolgálat, a panaszkezelés, a telefonos értékesítés, a vállalati hitelezés és hitelbírálathoz, a hitelellenőrzés, a bankkártya-operáció, a könyvelés, valamint a digitalizáció, adatbevitel és archiválás.

A beruházásról szóló megállapodást 2006 februárjában írták alá. A helyszínről szóló döntés során Békéscsaba mellett szólt, hogy rendelkezésre állt a megfelelő számú, magasan képzett munkaerő, amelynek utánpótlása is biztosított a rugalmas képzési rendszernek köszönhetően. Létrehozása óta nemcsak gazdasági tevékenységével, hanem a város fejlődését célzó kezdeményezések felkarolásával is kiemelkedő szerepet vállalt a helyi közösség életében. A Budapest Bank vállalati filozófiájának megfelelően a térség gazdasági életében betöltött szerepén túl társadalmi szerepvállalásával is hozzájárul a helyi közösség, így a térség sport-, oktatási- és kulturális életének fejlődéséhez. Összességében a Budapest Bank eddig jelentős összeggel támogatta a békéscsabai oktatási intézményeket, a helyi sportolókat és a város legnagyobb rendezvényeit. A pénzügyi tevékenységét a város 2008-ban „Az év szponzora” megtisztelő címmel ismerte el.

8. A gazdasági stratégia célrendszere

8.1. Gazdasági alapcélok meghatározása

Az Európai Unió a 2014 - 2020-as fejlesztési időszakra felkészülve Békéscsaba – az uniós (Európa 2020) és hazai (OFTK) irányelvekhez illeszkedve – az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS), a Városfejlesztési Konceptió és a Gazdasági Stratégiát megalapozó felmérés keretében megvizsgálta a város speciális helyi adottságait (természeti, gazdasági, szociális stb. sajátosságok). A település a gondosan kialakított tervezési folyamat lépcsőfokain végigmenve tisztába került a helyi gazdaság jellemzőivel és szerkezetével; továbbá felmérte, hogy mik gazdaságának előnyös tulajdonságai, illetve gyenge pontjai, milyen lehetőségekkel és veszélyekkel kell szembenéznie.

Békéscsaba Megyei Jogú Város jövőképe a Városfejlesztési Konceptióban szereplő társadalmi, gazdasági, környezeti és térségi jövőképek alapján került meghatározásra. A kidolgozott koncepcióban kiemelt prioritást kapott a városfejlesztés gazdasági alapjainak megerősítése, a városi gazdaság bővítése, valamint a helyi potenciálokat erőteljesebben kihasználó gazdaságfejlesztés komplex témaköre.

Békéscsaba Megyei Jogú Város stratégiai szintű gazdaságfejlesztési céljai:

1. A térség elérhetőségének javítása
2. A mezőgazdaság és az élelmiszeripar fellendítése
3. Tradicionális helyi iparágak megőrzése
4. Megyeszékhely és szolgáltató funkciók megerősítése

A stratégiai célok megvalósulását kitűzött részcélok segítik, amelyek belső összefüggéseit célfa teszi áttekinthetővé.

A célrendszer a horizontális célok (térségi és integrált szemlélet, fenntarthatóság, partnerség) mellett a fejlesztés során folyamatosan szem előtt tartandó alapelvekkel válik teljessé. Ezek olyan, a város fejlesztésének és tervezésének egészét meghatározó alapvető megfontolások, elvárások és kritériumok, melyeket a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell:

Foglalkoztatás javításához való hozzájárulás	A fejlesztési források felhasználása során elsődleges szempont, hogy a támogatások a foglalkoztatás növelését, de legalább szinten tartását eredményezzék.
Megtermelt értékek hasznosítása a helyi közösség javára	A fejlesztési források felhasználásával előállított értékeknek a lehető legnagyobb mértékben a helyi – gazdasági – közösség javára kell hasznosulnia.

A város népességmegtartó és népességvonzó képességének javítása	A negatív demográfiai folyamatok fényében kiemelt célként kezelendő - a helyi munkaerőpiac stabilizálása érdekében - a város népességmegtartó és népességvonzó képességének javítása.
Természeti erőforrások és a környezet állapotának, fő értékeinek megőrzése	A fejlesztési források felhasználása nem eredményezheti a környezet állapotának, a természeti erőforrások mennyiségének vagy minőségének romlását, azok megőrzését minden fejlesztés esetében biztosítani szükséges.
Gazdasági teljesítmény növelése helyi és térségi erőforrásokra támaszkodva	A gazdaságfejlesztés során a térségi természeti, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és előnyben részesítése kiemelt jelentőségű a helyi gazdasági potenciál növekedéséhez.
Határon átnyúló kapcsolatok, együttműködések fejlesztése	A határok átjárhatóságával (munkaerő, tőke, szolgáltatások) a korábbi természetes gazdasági folyamatok felélednek, s potenciálként kell gondolni a határon átnyúló kapcsolatrendszer kiépítésére a gazdaság helyi viszonyainak újrászervezése során.

8.2. Békéscsaba gazdasági szerkezete

A város gazdaságának erejét a helyben működő, illetve az innen irányított gazdasági szervezetek adják. Békéscsabán 2014-ben 7.742 vállalkozás fizetett helyi adót, ez a Békés megyében regisztrált vállalkozások (69.438 db) több mint 10 %-át jelenti. Országosan 1.674.165 vállalkozást tartottak nyilván 2014. december 31-én.

A vállalkozások működési forma szerinti megoszlására még az önálló vállalkozások (pl. mezőgazdasági őstermelők) magas aránya a jellemző, ezek hozzávetőlegesen 65 %-ot tesznek ki.

A Békéscsabán működő vállalkozások szektorális megoszlása 2014. december 31-i állapot szerint:

Kereskedelem:	1.561 db
Műszaki tevékenység:	1.308 db
Kommunális szolgáltatások:	680 db
Feldolgozóipar:	616 db
Építőipar:	478 db
Oktatás:	395 db
Egészségügy:	378 db
Vendéglátás:	340 db

Gazdasági háttértevékenység:	308 db
Informatika:	288 db
Pénzügy, biztosítás:	286 db
Ingatlanügyletek:	271 db
Egyéb szolgáltatások:	259 db
Logisztika:	227 db
Művészet, szórakoztatás:	182 db
Mezőgazdaság:	165 db

A helyi vállalkozások két típusa különböztethető meg, amelyek jövőbeni beruházásai más-más tényezők meglétét igénylik:

1. 5 fő alatti és / vagy 50 millió forint alatti árbevétellel rendelkező vállalkozások

Ezek az „öshonos” vállalkozások vagy mikrovállalkozások általában Békéscsabán belül jöttek létre, beszerzéseik és értékesítéseik döntő hányadát a városban intézik, kiszolgálják a helyi igényeket és együttműködnek a város számos gazdasági szereplőjével. Ez a típus teszi ki a Békéscsabán működő vállalkozások 85 %-át.

E vállalkozások közös jellemzője, hogy jellemzően nem tőkeerősek, ezért önrészt sem tudnak biztosítani az uniós pályázataikhoz, emiatt pedig az utóbbi 5 évben elmaradtak a fontosabb fejlesztéseik. Mivel a mikrovállalkozások gazdasági tevékenységét átlag felett befolyásolja a fejlesztési források elérhetősége, ezért növekedésük függvénye a megfelelő információ biztosítása a külső források bevonása érdekében.

A helyzetfeltárás alapján megállapítható, hogy a csekélyebb jövedelemtermelő képességű „öshonos” vállalkozások nyitottak az önkormányzattal való együttműködésre, sőt, igénylik a fejlesztési források jobb elérhetőségét, illetve a vállalkozásokat támogató szolgáltatások igénybevételel erősítenék az önkormányzattal való együttműködést.

2. 5 fő feletti és / vagy 50 millió forint bevétel feletti vállalkozások

Ezek a vállalkozások fejlesztési döntéseiket javarészt Békéscsabán határozzák meg, viszont speciális tevékenységük miatt jellemzően a régióból, az ország többi részéből, ill. határon túlról folytatják beszerzéseiket.

Ezen vállalatok termékportfóliója nem a helyi igényekre reflektál, vevőköriük az egyre gyakoribbá váló beszállítói együttműködésből adódóan a vállalati ügyfélkörre korlátozódik. A nagyobb jövedelemmel rendelkező piaci szereplők értékesítése jellemzően túlmutat a város határain, viszont az önkormányzat illetékességi területén végzett iparüzési tevékenységük után jelentős összegű helyi iparüzési adót fizetnek.

Az elmúlt 5 évben ezek a vállalatok fejlesztéseiket 70 százalékban belső erőforrásokból valósították meg, de emellett az érintettek 40 százaléka vissza nem térítendő támogatást is igénybe vett. E vállalati szegmens a következő 3 évben folytatná a fejlesztéseit, viszont a megvalósított beruházásaik nagyságrendje és a felhalmozott pályázati tudásuk miatt nem a pályázati segítségnyújtás és információáramoltatás, hanem a megfelelő humánerőforrás rendelkezésre állása a legfontosabb elvárás számukra.

Mivel az oktatási rendszer fejlesztése nagymértékben hozzájárul a jövőbeni beruházások megvalósulásához, ezért az Önkormányzat segíti vállalkozások és a szakképzési intézmények hosszú távú együttműködését.

8.3. A helyi vállalkozások támogatását segítő önkormányzati intézkedések

Rendszeres kapcsolattartás

A működő vállalatok látogatása, felmérése segít az esetleges problémák meghatározásában, a közös fejlesztési irányvonalak meghatározásában, a vállalkozás teljesítményének, beszerzési forrásainak azonosításában. E látogatások szintén alkalmasak arra, hogy ösztönözzék a helyi vállalkozások ráfordításait az adott városba terelni, a szakképzett munkaerő iránti szükségleteket meghatározni, elősegíthetik a szakképzés és az iparági specifikus oktatás megosztott finanszírozását, valamint a stratégiai beruházások közös megvalósítását. E látogatások fontos szerepet játszhatnak egy-egy üzleti vállalkozás regionális erősítésében.

A gazdasági fórum koordináló mechanizmusként biztosítja a helyi gazdasági szolgáltatások fejlesztését, korszerűsítését. A rendszeres, meghatározott témákra épülő egyeztetések segíthetnek a célrendszer definiálásában, a gazdasági szereplők igényeinek összehangolásában és az önkormányzati közreműködés meghatározásában.

Egyablakos üzleti szolgáltató központ működtetése

A szolgáltatás lehetővé teszi, hogy az önkormányzaton belül tanácsért és támogatásért folyamodhatnak a gazdasági szereplők, amikor új vállalkozásba kezdenek, vagy a régit továbbfejlesztik. Ez a központ az ügyintézés centruma, itt kerülnek kiállításra azok az engedélyek, amelyek egy vállalkozás beindításához, működéséhez vagy bővítéséhez szükségesek. Egy ilyen központ hozzájárul a helyi vállalkozói környezet fellendítéséhez, felgyorsítja és egyszerűsíti az ügyintézést, mivel csökkenti azoknak a különálló irodáknak a számát, ahonnan a gazdasági szereplők a különböző szükséges papírokat beszerezik, hogy meg tudják valósítani fejlesztési terveiket. Ezáltal idő és pénz takarítható meg és az ügyintézés is hatékonyabbá válik.

Helyi termékek piacra jutásának támogatása

Az Önkormányzat deklarált célja, hogy hatékony marketingmunkával segítse a békéscsabai termékek és szolgáltatások bel- és külficakra jutását. Ennek érdekében a város koordinálni és támogatni kívánja a helyi vállalkozások hazai és nemzetközi vásári megjelenését, részvételét szakmai napokon, konferenciákon. Célzott szakmai programok és látogatások szervezésével a város elő kívánja segíteni az iparági specifikus kapcsolatfelvételt a helyi gazdasági és a nemzetközi üzleti élet szereplői között, ezzel is támogatva a békéscsabai vállalkozások és termékek, szolgáltatások bemutatását.

Hatékony befektetés-ösztönzési politika kialakítása

Az Önkormányzat egyik legfontosabb gazdaságfejlesztési eszköze a befektetés-támogatási politika, ugyanis a fejlesztési beavatkozások megvalósításának indukálásához és a beruházók megnyeréséhez a városnak megfelelő befektetés-ösztönző politikára van szüksége. Ennek célja a befektetők városba vonzása, megtelepedésük elősegítése, szektorális vagy térségi orientálása, valamint információkkal és a szükséges gazdasági szolgáltatásokkal történő ellátása.

A befektetés-ösztönzés részeként a város elősegítheti:

- a gazdaságösztönző és vállalkozásbarát adópolitika bevezetését,
- a rendeletileg szabályozott helyi iparüzési- és építményadó kedvezményeket,
- a kedvezményes árú (önkormányzati tulajdonú) telekvásárlást, amellyel irányítani lehet bizonyos tevékenységek városon belül történő letelepedését,
- kedvezően befolyásolhatja a befektetési hajlandóságot a - legnagyobb - adózóknak biztosított lehetőség, hogy a befizetett helyi iparüzési adójuk egy részének felhasználását „címkézhessék”, megjelölve a vállalkozás érdekeinek leginkább megfelelő kedvezményezett intézményeket vagy fejlesztési célokat.

Városi térinformatikai rendszerkiépítése

A városi térinformatikai rendszer kiépítésének megkezdése lehetővé tenné, hogy az érdeklődő vállalkozások és a beruházók online tájékozódjanak a város szerkezeti tervéről és szabályozási terveiről, a fejlesztési területek adottságairól, a rendelkezésre álló beépíthető telkekről. Az interneten keresztül így lehetővé válna – funkció, teleknagyság, beépítési lehetőségek és szabályok stb. alapján – a telkek keresése, leválogatása, listázása és térképi megjelenítése, mely jelentősen megkönnyítené a beruházó igényeinek megfelelő terület kiválasztását.

Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet biztosítása

A helyi gazdasági fejlesztések vonatkozásában kiemelt jelentőségű a kiszámítható, stabil országos és helyi szabályozási környezet, az átlátható és következetes jog- és rendeletalkotói, valamint alkalmazói magatartás, a támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása. Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata fontos feladata a város szabályozási terveinek és helyi építési szabályzatának rendszeres felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása annak érdekében, hogy a város számára fontos fejlesztések megvalósulhassanak. Az Önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, illetve a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Településrendezési szerződés és tervalku

Az 1997. évi LXXVIII. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény 30/A. § első bekezdése értelmében a települési önkormányzat egyes, a településrendezési eszközökben rögzített célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett ingatlan tulajdonosával, illetve a beruházóval. A településrendezési szerződések jogi háttérét és keretét is biztosítanak egy-egy ingatlanfejlesztés megvalósítása során, az adott területen érintettek (akár anyagi) bevonásával.

A tervalku keretében az önkormányzat engedményeket tehet / tesz a szabályozási előírásokból vagy más, nem anyagi jellegű támogatást nyújthat a magánfejlesztőnek, ha az részben vagy egészben átvállalja a fejlesztés előfeltételeinek megteremtésével illetve esetleges következményeinek kezelésével kapcsolatos önkormányzati terheket (pl. szabályozási terv készítése, úthálózat-fejlesztés).

A tervalku tárgya lehet:

- a helyi építési szabályzat adott fejlesztési területre vonatkozó kismértékű módosítása (pl. a telek beépítési százaléka korlátozott mértékben megemelhető, az építménymagasság – ha a környezet és a városkép megengedi – kismértékben megnövelhető stb.),
- a megvalósuló ingatlan használatát elősegítő önkormányzati szolgáltatás-ellátási megállapodások vagy kapcsolódó önkormányzati fejlesztések.

Városmarketing erősítése

A gazdaságfejlesztési stratégia céljainak eléréséhez az önkormányzat egyik fontos eszköze a városmarketing. Tudatos, jól kidolgozott városmarketing tevékenység folytatásával bővíthetők a város forrásai, fokozható a település versenyképessége, vonzóvá válhat új befektetők számára. A település egyedi arculatának kialakításával és kommunikálásával nemcsak a város idegenforgalma, de a helybéliek identitástudata is növekszik.

A Békéscsabán működő gazdasági szervezetek tevékenysége, a helyi vállalati szféra által létrehozott értékek mind szélesebb körben való megismertetése biztosíthatja Békéscsaba elismertségét, ezért ezen információkat minél szélesebb társadalmi és szakmai kör számára kell kommunikálni.

Az egyes gazdaságfejlesztési beavatkozások megvalósítása során az alábbi célcsoportokra célszerű intenzív városmarketing-akciókat irányozni:

- városban befektetni szándékozó vállalatok,
- a városban gazdasági tevékenységet folytató szervezetek,
- turistaként a városba látogatók,
- a város és térségének lakossága.

A városmarketing egyik legkorszerűbb és legfontosabb eszköze a megfelelő internetes megjelenés biztosítása.

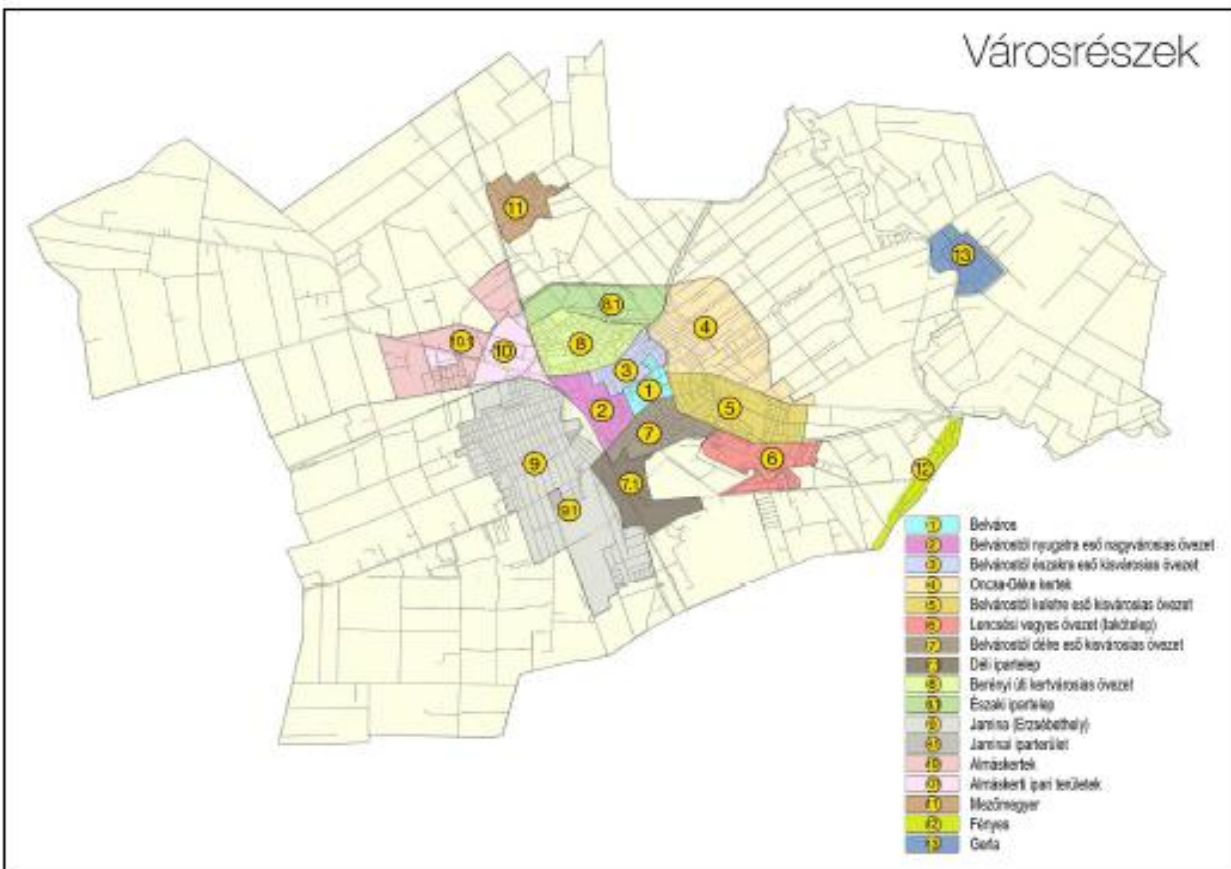
9. Versenyelőnyök meghatározása, miért Békéscsaba?

- Határmentiség (Románia, Szerbia), kedvező földrajzi adottságok. Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kialakítása, EU bővítéséből származó megnövekedett piaci tér maximális kihasználása.
- Folyamatosan javuló infrastrukturális adottságok (folyamatban lévő közúti és vasúti infrastruktúra fejlesztése). Regionális repülőtér működtetése.
- Békéscsaba, mint Megyei Jogú Város, térségi szolgáltatási, pénzügyi, gazdasági, logisztikai, adminisztrációs és oktatási/képzési központ jelentős szerepet tölt be a régió életében.
- Jó adottságú, barnamezős és zöldmezős beruházásra alkalmas (és a város településrendezési tervében kijelölt) ipari-, gazdasági területek rendelkezésre állása, jelentős barnamezős kapacitás.
- Rendelkezésre álló szakképzett, elkötelezett munkaerő.
- A közoktatási rendszer fejlett, a szükséges kapacitások alap- és középfokon is rendelkezésre állnak. A duális képzés erősítése, a helyi munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzési rendszer kialakítása.
- Az Önkormányzat magas szintű, gazdasági tevékenységet segítő háttérszolgáltatásai, új típusú gazdaságfejlesztési elemek fokozódó megjelenése, a helyi gazdaság szereplőinek igényeihez igazodó támogató tevékenység szervezése. Kutatásfejlesztés és innováció támogatása.
- Számos, nemzetközi viszonylatban is meghatározó vállalat működik évek óta a városban, akik rendszeresen fejlesztik itteni tárgyi és humáninfrastruktúrájukat.

- Jó életminőség, megfelelő színvonalú és teljes körű az egészségügyi és a szociális ellátás, kellemes, élhető városi épített környezet, javuló zöldfelületi arány. Jelentős a kulturális örökség, a megújult kulturális intézményi kör a városi élet mozgatórugójává vált.
- A Csabai kolbász, Munkácsy szellemi öröksége, a jó természeti környezet, a nagyrendezvények, a szállodai infrastruktúra és a Körösök-völgye Natúrpark a város jelentős turisztikai vonzerejét adják. Idegenforgalmi és kulturális attrakciók erősítése.
- A 2014-2013-as uniós tervezési ciklusban a város számos nagyberuházást, fejlesztést tudott megvalósítani, döntően külső források bevonásával. Jelentős uniós és kormányzati forrás (42,7 millió Euro) áll rendelkezésre a 2014-2020-as uniós tervezési ciklus beruházásainak megvalósításához.

10. A befektetés-ösztönzés szempontjából fontos területek

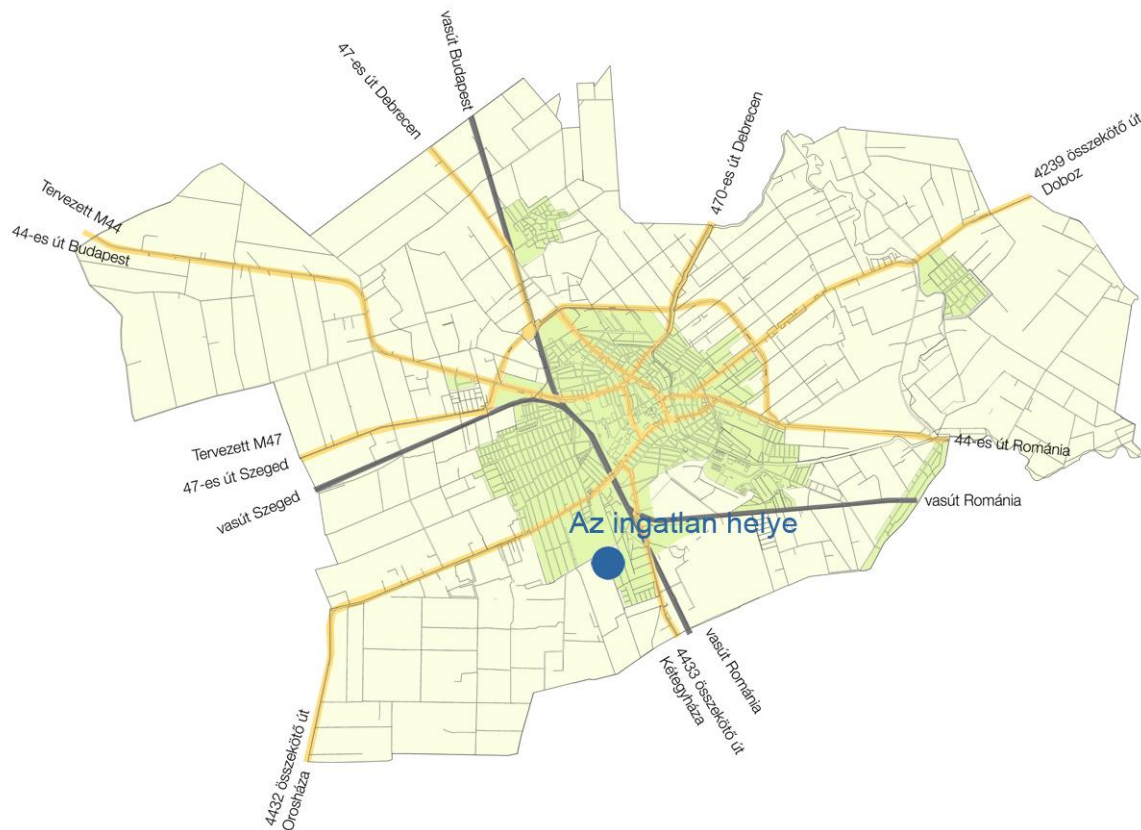
A befektetés-ösztönzés szempontjából fontos területek elszórtan helyezkednek el a város közigazgatási területén belül. A városrészek jelentős része vegyes terület, ahol keveredik a kertvárosi lakóövezet az ipari területekkel.

1. Belváros
2. Belvárostól nyugatra eső nagyvárosias övezet
3. Belvárostól északra lévő kisvárosias övezet
4. Belvárostól észak-keletre eső városrész
5. Belvárostól keletre lévő kisvárosias városrész
6. Lencsési
7. Belvárostól délre lévő kisvárosias övezet
8. Berényi út által határolt kertvárosias övezet
9. Jamina
10. Almáskertek
11. Mezőmegyer
12. Fényes
13. Gerla

A jelen koncepció tárgyát képező esetben az alábbi városrészek és területek fontosak a tőkebefektetés szempontjából:

- **A volt bányatavak melletti terület**

Az ingatlan adatai:

- az ingatlan címe: Békéscsaba, Fiumei utca
- az ingatlan hrsz.-a: 032/3.
- az ingatlan területe: 20 ha 8.137 m²
- az ingatlan művelési ága: anyaggödör, vízállás, gyep

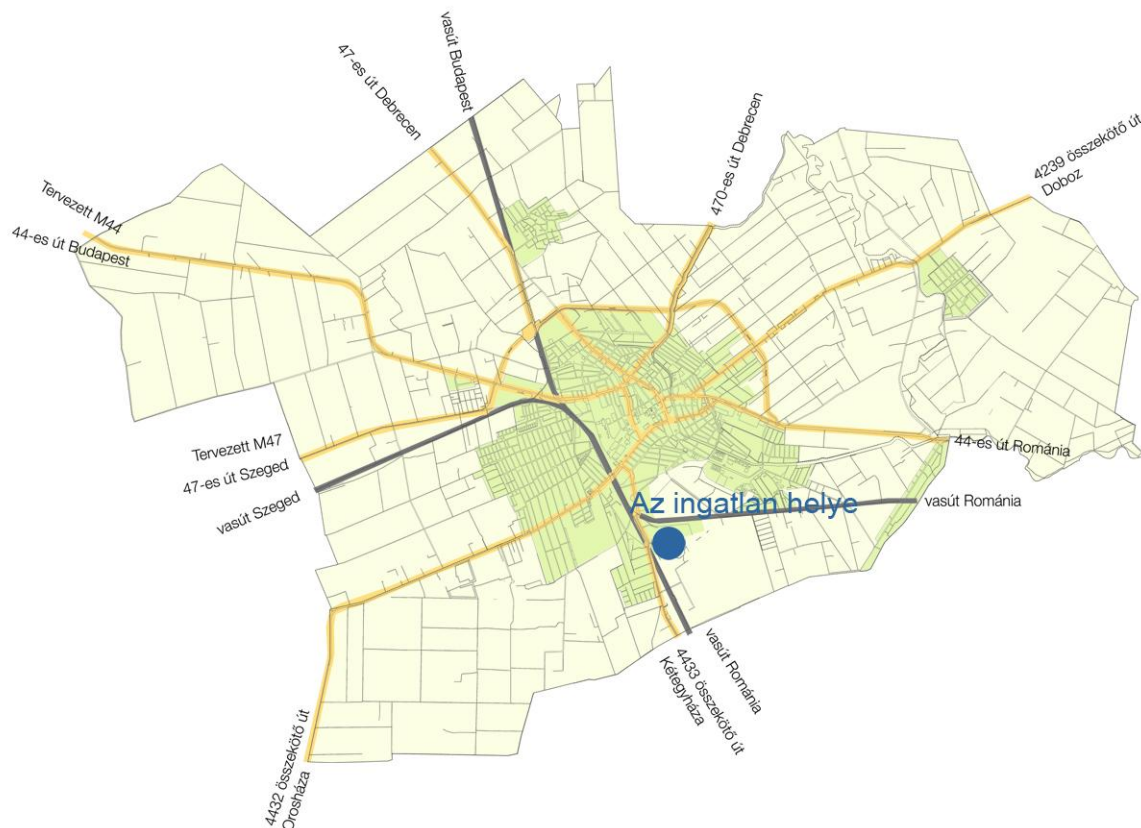
Az ingatlan fekvése: Az ingatlan Jamina városrészben, a téglagyári tavak mellett található, egyik oldalról a tavak, a másik oldalról a Fiumei és a Meder utcák határolják. Az ingatlan környezetében lakóövezet és zártkertek találhatók.

A hasznosítás célja:

A környéken spontán kialakult szabadidő terület szolgáltatási színvonalának emelése, a környezet rendbetételével is járó fejlesztések helyszínének biztosítása.

A 032/3. hrsz.-ú területen két kisebb méretű horgásztóként hasznosított anyaggödör található. Egy korábbi koncepció szerint horgászfalut terveztek megvalósítani. A terület elsősorban idegenforgalmi célú fejlesztésekre alkalmas. Csónakázótavat, termálvizes fürdőt, lovas pályát, horgászfalut lehetne megépíteni a területen, amely jól kiegészítené a meglévő horgászati lehetőségeket.

• A Kétegyházi út melletti területek

Az ingatlanok adatai:

- az ingatlanok címe: Békéscsaba, Kétegyházi út
- az ingatlanok hrsz.-a: 2635/5, 2635/14, 2636/5, 2636/7, 2643.
- az ingatlanok területe: 3.792 m², 5 ha 114 m², 1 ha 3.848 m², 3 ha 1.908 m², 9.045 m²

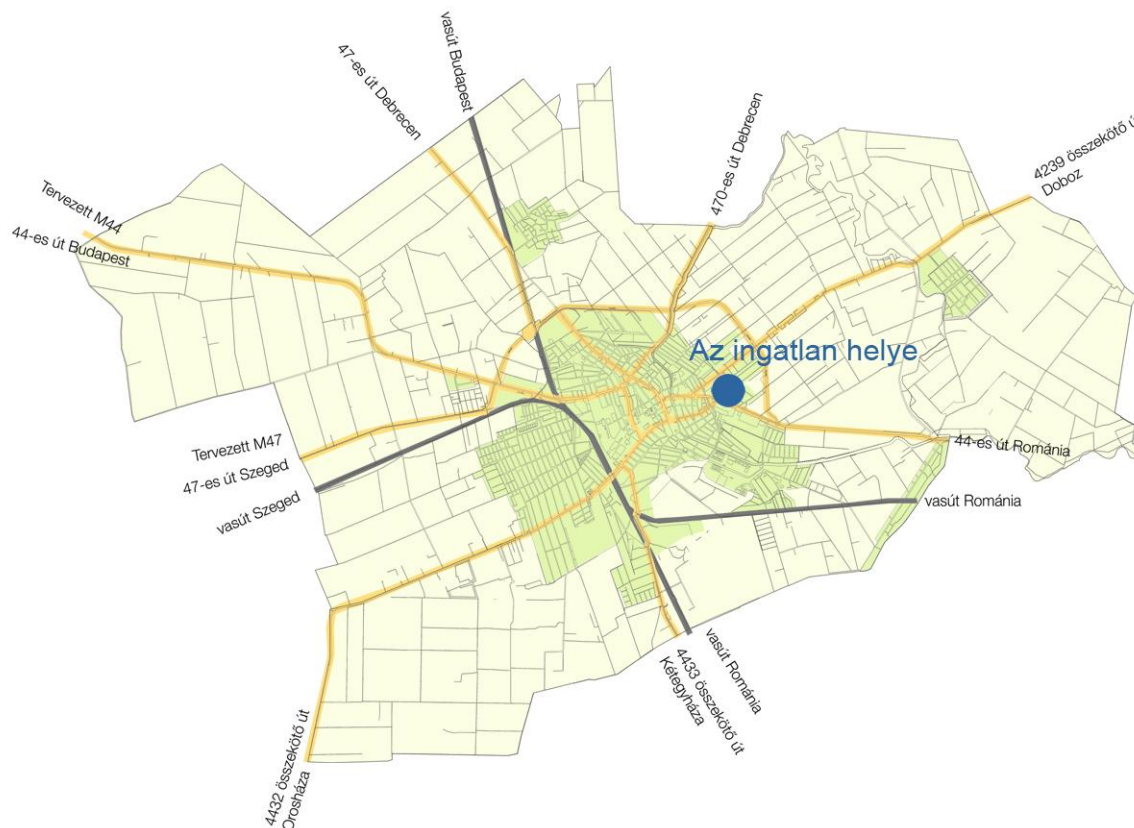
- az ingatlanok területe: 1 ha 3398 m², 5.334 m², 1.299 m²
- az ingatlanok művelési ága: a 869/1. és 869/6. hrsz.-ú kivett, közpark, a 869/7. hrsz.-ú kivett, beépítetlen terület

Az ingatlan fekvése: A Nádas sor a Békéscsaba, Békés főútvonalról nyílik, lakókörnyezetben található, a városi liget kb. 200 m-re található.

A hasznosítás célja: A városi lakáskínálat színvonalának emelése. A területen sorház jelegű beépítés valósítható meg.

Közművesítettség: A Nádas soron a teljes közműhálózat megtalálható.

- **A Városi Sportcsarnok melletti terület**

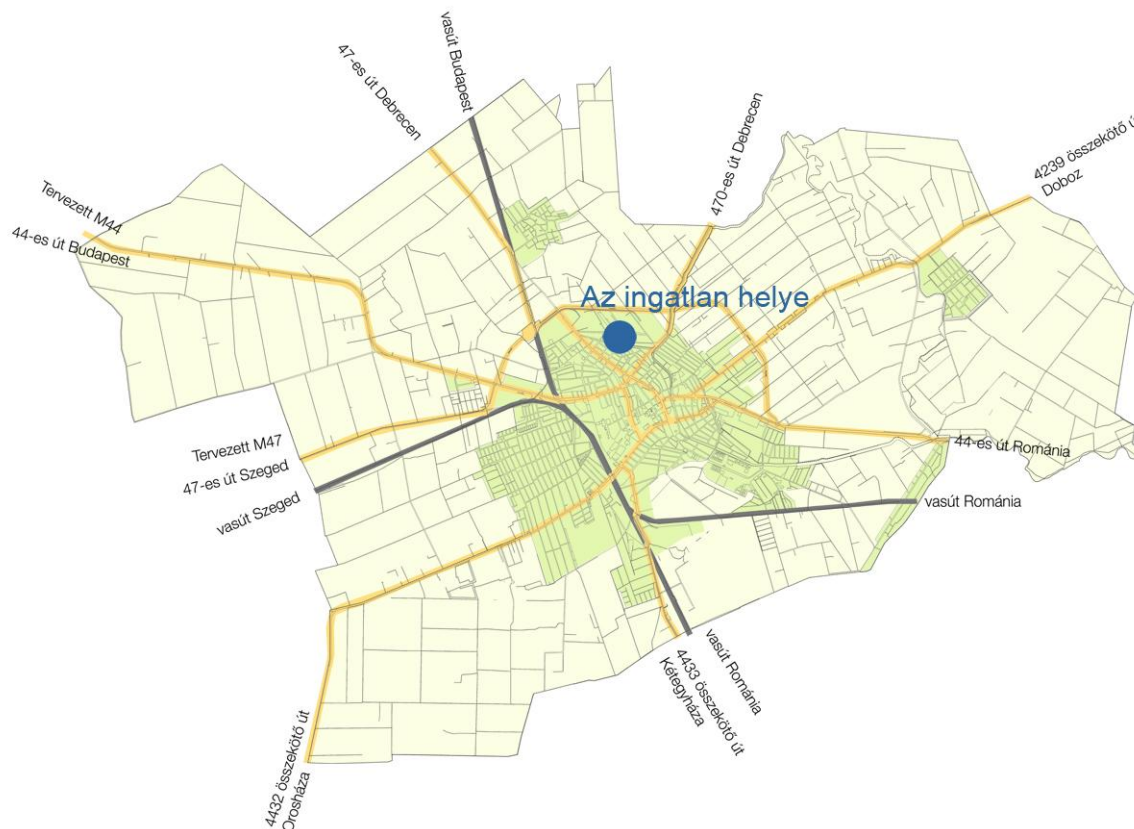
Az ingatlan adatai:

- az ingatlanok címe: Békéscsaba, Omaszta utca
- az ingatlanok hrsz.-a: 1451, 1452, 1453/1, 1453/2 és 1454/2.
- az ingatlanok területe: 2.000 m², 2.350 m², 1.647 m², 1.093 m², 1.269 m²
- az ingatlanok művelési ága: beépítetlen terület

Az ingatlan fekvése: A városi sportcsarnok mellett, a kolbászfesztivál jelenlegi helyszínétől kb. 50 m távolságra található. A telkek a természetben egységes egészet képeznek, a közelben lakóövezet, oktatási és kulturális létesítmények találhatók.

A hasznosítás célja: A környezet szolgáltatási színvonalát emelő gazdasági, kereskedelmi, szolgáltatási, esetleg sport célú beruházások helyszínének biztosítása.

- **Az Ipari út északi oldalán lévő területek**

Az ingatlanok adatai:

- az ingatlanok címe: Békéscsaba, Ipari út
- az ingatlanok hrsz.-a: 6147/7, 6147/10, 6147/18, 6147/24, 6147/26, 6147/27.
- az ingatlanok területe: 1 ha, 7.913 m², 3.000 m², 6.770 m², 1 ha 1.075 m², és 4.000 m².
- az ingatlanok művelési ága: kivett, beépítetlen terület

Az ingatlan fekvése: Az ingatlanok a Békéscsaba, Mezőberény, valamint a Békéscsaba, Békés közötti főútvonalakat összekötő Ipari út mellett található, a várost elkerülő útra közvetlen kihajtási lehetőséggel. A terület kiválóan alkalmas logisztikai célú beruházások megvalósítására, a közúti kapcsolat mellett rendelkezik vasúti csatlakozással is.

A hasznosítás célja: Elsősorban új munkahelyek létrehozásával járó ipari, gazdasági és kereskedelmi célú beruházások megvalósítása. A fent írt földrészletek igény szerint összevonhatók, vagy továbboszthatók, a minimális teleknagyság 3.000 m².

Közművesítettség: Az önkormányzat pályázati forrásokból a földrészletek burkolt útról történő megközelíthetőségét biztosította, a közművek közterületről elérhetőek.

- **A volt köztemető**

Az ingatlan fekvése: Az Orosházi út mentén lévő volt köztemető. Békéscsaba közigazgatási területén az Orosházi út és térsége több vállalkozás otthona, ezért a korábbi köztemető területén ipari park telepítése igényként merülhet fel.

Az önkormányzat a 0952/6, 0952/47, 0952/49 hrsz-ú ingatlanokkal, összesen 15 ha 9.511 m² területtel rendelkezik.

A hasznosítás célja: A kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra létesítése, telephelyhez szükséges terület a 0952/6 hrsz-ú terület telekalakítással, út, gyalog és kerékpárút építéssel és a szükséges víz, szennyvíz, elektromos energia igények és közvilágítás kiépítésével.

- **Békéscsaba Repülőtéri Ipari park**

Az ingatlan fekvése: A Békéscsabai Repülőtér mentén fekvő területek.

A hasznosítás célja: A kis- és középvállalkozások működéséhez szükséges üzleti infrastruktúra létesítése, út, gyalog és kerékpárút építéssel és a szükséges víz, szennyvíz, elektromos energia igények és közvilágítás kiépítésével.

Az 0296/7 hrsz-ú terület a Magyar Állam tulajdonában van.

Az önkormányzat a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. felé kérelemmel fordult az állami tulajdonban lévő területek térítésmentes átadása érdekében.

A terület önkormányzati tulajdonba adásának célja helyi kisvállalkozások támogatása, gazdasági fejlesztés fellendítése, logisztikai bázis, közösségi sportok, és repülősportok támogatása.

- **Erzsébet park melletti terület**

Az ingatlan adatai:

- az ingatlan címe: Békéscsaba, Tácsics utca
- az ingatlan hrsz.-a: 8912/1.
- az ingatlan területe: 6 ha 3.322 m²
- az ingatlan művelési ága: kivett, beépítetlen terület

Az ingatlan fekvése: Az ingatlan Jamina városrészben, lakókörnyezetben található. A szomszédos területeken kertes házak, valamint önkormányzati és magánforrásból létesült lakópark található. A terület a Kolozsvári utca felől gépjárművel, gyalogosan vagy kerékpáron a vasúti rendező pályaudvar felett létesült ún. repülőhídon is megközelíthető.

A hasznosítás célja: A városi lakáskínálat színvonalának emelése. A területen kertes ház jellegű beépítés valósítható meg.

Közművesítettség: A szomszédos közterületeken a teljes közműhálózat megtalálható.

- **A volt Ifjúsági tábor**

Az ingatlan adatai:

- az ingatlan címe: Békéscsaba, Lencsési út 138.
- az ingatlan hrsz.-a: 1.700/6.
- az ingatlan területe: 5 ha 9.725 m²
- az ingatlan művelési ága: kivett, ifjúsági tábor
- az ingatlan beépített bruttó területe: 810 m²

Az ingatlan fekvése: Az ingatlan a város központjától kb. 4 km távolságra helyezkedik el, megközelíthető a Lencsési útról, a legközelebbi főúttól való távolsága kb. 1,2 km. Az ingatlan sarki telken található, zöldövezetben, a telekszomszédságában szálloda és oktatási intézmény helyezkedik el. A CsabaParktól meglévő távolsága kb. 400 m. A tömegközlekedési megközelítési lehetőség jó.

A hasznosítás célja: Az ingatlan elsősorban oktatási, egészségügyi, kulturális és idegenforgalmi célú beruházások helyszíne lehet.

Közművesítettség: Az ingatlan vízellátása, szennyvízelvezetése, vezetékes gázzal és villamos energiával történő ellátása közüzemi úton biztosított, tűzvízhálózata kiépített, belső úthálózattal rendelkezik, egyes részein térvilágítás is kiépítésre került.

- **A volt Ruhaipari Szakközépiskola**

Az ingatlan adatai:

- az ingatlan címe: Békéscsaba, Lencsési út 140.
- az ingatlan hrsz.-a: 1.701.
- az ingatlan területe: 1 ha 3.446 m²
- az ingatlan művelési ága: kivett, középiskola
- az ingatlan beépített alapterülete: 2.062 m²
- az ingatlan bruttó alapterülete: 4.463 m².

Az ingatlan fekvése: Az ingatlan a város központjától kb. 4,5 km távolságra helyezkedik el, megközelíthető a Lencsési útról, a legközelebbi főúttól való távolsága kb. 1,5 km. Az ingatlan sarki telken található, zöldövezetben, a telekszomszéd szállodát üzemeltet az ingatlanán. A CsabaParktól meglévő távolsága kb. 500 m. A tömegközlekedési megközelítési lehetőségek jók, a helyi buszmegálló közvetlenül az épület előtt van.

A hasznosítás célja: Az ingatlan adottságai alapján egy 300-350 fős konferenciaterem és szekció termek kialakítására van lehetőség. Emeletráépítéssel szálláshelyek kialakítása lehetséges. A szomszédos önkormányzati ingatlanokon (Arany János Kollégium, Ifjúsági tábor) összesen több mint 9 hektáron a konferencia központot kiegészítő étterem, wellness központ kialakítására van lehetőség.

Közművesítettség: Az ingatlan teljes körű közműcsatlakozással rendelkezik.

- **Andrássy út 38. szám alatti volt óvoda épülete**

Az ingatlan adatai:

- az ingatlan címe: Békéscsaba, Andrássy út 38.
- az ingatlan hrsz.-a: 3.067/1.
- az ingatlan területe: 2.632 m²

- az ingatlan művelési ága: kivett, óvoda
- az ingatlan beépített bruttó területe: 621 m²

Az ingatlan fekvése: Az ingatlan a város főutcáján található, a helyi bevásárló központtól kb.100, a piactól szintén 100 m távolságra. Az ingatlan szomszédságában közpark és lakóházak találhatók.

A hasznosítás célja: A városi szolgáltatások színvonalának emelése, az ingatlan felújítását követően többféle tevékenység folytatására is alkalmas lehet (pl.: banki, kereskedelmi, kulturális vagy iroda céljára).

Közművesítettség: az ingatlan teljes körű közműcsatlakozással rendelkezik.

• **Kétegyházi út 12-14. sz. (hrsz.: 2622.) alatti régi hűtőház**

A 18 hektár területű ingatlan Békéscsaba déli iparterületén, a Kétegyháza - Újkigyós felé vezető út mellett fekszik, eredetileg is hűtőházként funkcionált.

A telken belül rendelkezésre állnak a megfelelő közművek (a 10 kV-os elektromos hálózathoz való csatlakozás és a nagy kapacitású szennyvízelvezetés kiemelt jelentőségű), jó a közúti kapcsolata és a tömegközlekedés általi megközelíthetősége, továbbá saját iparvágánnyal is rendelkezik.

A projekt során az 1991-ben épült 3.000 tonnás hűtőtároló egy modernizációt követően fennmaradhatna, az iparvágánytól délre található épületeket célszerű lenne elbontani, helyükön új, korszerű hűtőtárolók jönnek létre.

Békéscsaba térségében a kedvező talaj- és éghajlati adottságoknak köszönhetően hagyományosan kiváló minőségű élelmiszeripari alapanyagot állítanak elő a helyben gazdálkodó termelők. A növénytermesztési ágazatok közül a zöldségtermesztés feltételei kiemelkedőek, a megtermelt áru minősége azonban a nyersanyagok távolabbi feldolgozókhöz (pl. Kecskemét) történő szállítása során jelentősen romlik, még konzerv alapanyagok esetében is. A szállítás során bekövetkező súlyvesztés, a minőségromlás, esetenként a szállítmány felhasználhatatlanná válása, a megnövekedett szállítási költségek (pl. e-útdíj) miatt a gazdálkodás eredményessége csökken. A hűtőipari alapanyagok esetében az optimális szállítási távolság nem haladja meg az 50 km-t.

Az elmúlt évtizedekben Békéscsaba szerepe meghatározó volt a gyorsfagyasztott termékek piacán, a gyümölcsfeldolgozás mennyisége meghaladta éves szinten a több ezer tonnát, hosszú ideig gyorsfagyasztott tésztagyártás (pl. szilvás gombóc) is folyt a városban. A térség hűtőipari igényét jelentős részben kiszolgáló Békéscsabai Hűtőipari Zrt. ugyanakkor a 2000-es évek második felében fokozatosan leépítette a termelést, majd 2009. végén a külföldi tulajdonosok döntése értelmében beszüntette tevékenységét, így a több évtizedes tradíció és az egyedülálló termelési tapasztalatok ellenére a kvalifikált szakembergárda és a széles termelői és beszállítói kör helyzete csaknem kilátástalanná vált. A munkahelyüket elvesztő szakemberek többsége nem talált a képzettségének megfelelő állást, az alapanyagok előállításában érintett gazdák jellemzően

kevésbé jövedelmező, a kiváló talajadottságokat kevésbé kihasználó termények termelésére álltak át. Az ország sokáig legnagyobb hűtőházának értékes gépsorait a tulajdonos leszerelte és elszállította.

- **Déli iparterületek** (Almáskert Ipari Park)

Ezen belül a zöldmezős befektetések fogadására alkalmas ipari park, a felszámolt nagyvállalatok által hátrahagyott barnamezős területek, valamint a még jól működő vállalkozások képezik a stratégiaalkotás célterületét és célcsoportját.

- **A város nyugati részén, a korábban TAPPE Kft. által bérelt telephely**

Területe: 1 ha 9.325 m²

Az ingatlan gazdasági övezetben található, bérlet szerződés alapján is hasznosítható, de értékesítéséről is lehet tárgyalni. Az ingatlanok vonzereje elsősorban a más településrészekhez viszonyított alacsonyabb ingatlanár lehet, így itt lehetőség van kisebb tőkeerejű vállalkozások területigényének biztosítására.

Összegzés

Békéscsaba Megyei Jogú Város befektetés-ösztönzési stratégiája összhangban van a város fejlesztési terveivel, valamint a legfontosabb gazdasági dokumentumaival.

Békéscsaba kedvező földrajzi elhelyezkedésével, határmentiségével, folyamatosan fejlődő és bővülő közlekedési infrastruktúrájával ideális adottságokkal rendelkezik befektetési döntések előtt álló cégek számára. A régió- és szolgáltató-központként is működő város agglomerációjához 165.000 ember tartozik, ők vásárlóerőként és munkaerő-piaci szereplőként is fontosak Békéscsaba számára. A város és gazdasági szereplői, civil szervezetei az elmúlt ciklusban nagyon sikeresen szerepeltek a különböző uniós és hazai fejlesztési pályázatokon, számos nagy volumenű, termelő beruházás valósult meg a városban. A 2014 – 2020-as időszakban soha nem látott fejlesztési források fognak a város rendelkezésére állni, ezek minden téren komoly előrelépést fognak jelenteni. Békéscsabán és agglomerációjában jól képzett, elkötelezett munkaerő áll rendelkezésre, és a munkaerő költsége az országos átlag alatt van.

Békéscsaba több lépcsős, egymásra épülő képzési és oktatási rendszerrel rendelkezik, amely folyamatosan igazodik a munkaerő-piaci igényekhez. Nagy hangsúlyt fektetnek a városban a nyelvoktatásra, két tanítási nyelvű intézmények is szolgálják a hallgatói igényeket. Békéscsaba oktatással kapcsolatos törekvései egyértelműen a duális képzés irányába mutatnak, fontos a helyben működő vállalkozások bevonása a képzésbe, hiszen így biztosítható a gyakorlatorientált struktúra, amely figyelembe veszi a helyi gazdasági sajátosságokat is.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata abban érdekelt, hogy kiszámítható, tervezhető és támogató üzleti és befektetői környezet alakuljon ki a városban. A helyi adórendszer stabilitása, a különböző típusú támogatások, valamint a gazdaságfejlesztést segítő széles körű önkormányzati háttértevékenység mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a városban működő vállalkozások minden segítséget megkapjanak munkájuk során.

Békéscsaba tiszta, élhető város, amely rendezett, megújult közösségi felületekkel, izgalmas látnivalókkal, gazdag kulturális és fesztiválérettel, valamint kiemelkedő sporteredményekkel rendelkezik. A szállodai szolgáltatások színvonala folyamatosan fejlődik és bővül, így a város alkalmas üzleti vendégek fogadására és vállalati rendezvények magas színvonalú megrendezésére.

Békéscsabán sok olyan (külföldi tulajdonú) cég működik, amelyek iparáguk nemzetközileg is elismert, komoly minőséget képviselő meghatározó szereplői, emellett jelentős fejlődési potenciállal is rendelkeznek. Ezek a vállalatok hosszú évek óta jelen vannak a városban, és mindannyian jelentős beruházásokat valósítottak meg az elmúlt időszakban.

A gazdasági stratégia célrendszere egyértelműen a helyi gazdaság és annak szereplőinek erősítését szolgálja, a támogató típusú vállalkozásfejlesztési eszközök egyre markánsabban jelennek meg az Önkormányzat intézkedései között.

A város számos beruházásra alkalmas zöld- és barnamezős, jó adottságú területtel rendelkezik, amelyek beépítése és fejlesztése gyorsan és rugalmasan megvalósítható.

Békéscsaba nyitottan, segítőkészen, rengeteg versenyelőnnyel várja a befektetni szándékozókat, és minden segítséget megad számukra a sikeres gazdasági tevékenység érdekében.